Anna Staniszewska

KNF | KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Ubezpieczenie NNW szkolne

– co warto o nim wiedzieć w praktyce.
Publikacja wraz ze scenariuszem lekcji

KNF | KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Anna Staniszewska

Ubezpieczenie NNW szkolne

– co warto o nim wiedzieć w praktyce. Publikacja wraz ze scenariuszem lekcji

Warszawa 2024

Publikacja została wydana nakładem Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego
© Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
ul. Piękna 20
00-549 Warszawa
www.knf.gov.pl

Warszawa 2024

Wydanie I

ISBN 978-83-66322-17-2 (wersja papierowa)
ISBN 978-83-66322-18-9 (wersja elektroniczna)
Nakład: 3000 szt.
Stan prawny na: 22 sierpnia 2023 roku

Przygotowanie do druku i druk:
Pracownia C&C Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

Publikacja wydana została w celach edukacyjnych w ramach projektu Centrum Edukacji dla Uczestników Rynku – CEDUR. Autorskie prawa majątkowe do publikacji są własnością Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF). Rozpowszechnianie, kopiowanie, utrwalanie, publiczne wykorzystywanie całości lub części dozwolone jest wyłącznie w granicach określonych przez przepisy prawa, w szczególności ustawę z dnia 4 lutego 1994 r. o prawach autorskich i prawach pokrewnych.
Publikacja ma charakter ogólny i wyłącznie informacyjny, a informacje w niej zawarte nie stanowią ani porady prawnej, ani inwestycyjnej. UKNF nie ponosi odpowiedzialności za jakiekolwiek decyzje podjęte przez czytelnika na rynku finansowym, na podstawie informacji zawartych w tej publikacji, ponieważ decyzje te powinny być każdorazowo przeanalizowane w ramach konkretnego stanu faktycznego, który w zależności od okoliczności, podmiotu, który decyzje podejmuje, potrzeb, założonych celów oraz posiadanych środków będzie uzasadniał zastosowanie adekwatnych działań, w tym przyjęcie konkretnego ryzyka, w celu osiągnięcia oczekiwanych skutków, które decyzja ma wywołać.

SPIS TREŚCI

Wstęp..... 4
Ubezpieczenie NNW szkolne – co warto o nim wiedzieć w praktyce – ogólne informacje o metodyce wraz z propozycją przebiegu zajęć..... 6
Materiały pomocnicze dla nauczyciela.....12
I. Skróty użyte w publikacji.....12
II. Słowniczek pojęć.....12
III. Wprowadzenie do omówienia ubezpieczenia NNW szkolnego.....16
III.1. Co to jest umowa ubezpieczenia?..... 16
III.2. Strony umowy ubezpieczenia..... 17
III.3. Umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek..... 17
III.4. Formy umów ubezpieczenia..... 17
IV. Ubezpieczenie NNW szkolne – omówienie.....18
IV.1. Jaki jest cel ubezpieczenia NNW szkolnego?..... 19
IV.2. Do kogo jest adresowane ubezpieczenie NNW szkolne, czyli kto może być ubezpieczonym?..... 19
IV.3. Czy ubezpieczenie NNW szkolne jest dobrowolne czy obowiązkowe? 19
IV.4. Na jaki okres można zawrzeć umowę ubezpieczenia NNW szkolnego i kiedy obowiązuje ochrona z tej umowy? 20
IV.5. Jakie aktywności są objęte ochroną z umowy ubezpieczenia NNW szkolnego? 20
IV.6. Jaki jest zakres terytorialny ubezpieczenia NNW szkolnego? 21
IV.7. Co jest przedmiotem ubezpieczenia NNW szkolnego? 21
IV.8. Jakie zasady odpowiedzialności za wypadek ubezpieczeniowy mogą być przyjęte w ubezpieczeniu NNW szkolnym?..... 24
IV.9. Jakie świadczenia mogą występować w ubezpieczeniu NNW szkolnym i jak są ustalane? Przykłady najczęściej występujących świadczeń..... 25
IV.10. Suma ubezpieczenia w ubezpieczeniu NNW szkolnym a wysokość świadczeń przysługujących z umowy 36
IV.11. Postanowienia OWU ograniczające odpowiedzialność 37
V. Podsumowanie – na co zwracać uwagę przy zawieraniu umowy ubezpieczenia NNW szkolnego?.....40
VI. Ważne informacje ogólne.....41
VII. Materiał pomocniczy do sprawdzenia wiedzy nabytej przez uczniów.....43
VII.1. Test..... 43
VII.2. Krzyżówka..... 45

WSTĘP

W szkole średniej warto jest omówić kwestie ubezpieczeń, z których uczniowie korzystają od najmłodszych lat, ale często nieświadomie. Na tym etapie edukacji warto zwiększać świadomość młodzieży z zakresu ubezpieczeń na przykładzie ubezpieczeń, z którymi w praktyce spotyka się na co dzień, np. ubezpieczeń szkolnych, podróżnych, sportowych czy ubezpieczenia sprzętu elektronicznego. Najbardziej powszechnym ubezpieczeniem oferowanym młodym osobom jest ubezpieczenie szkolne, czyli ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci i młodzieży szkolnej (a także nauczycieli i personelu placówek szkolnych, dalej także jako: „NNW szkolne")[1].

Ważne jest rozumienie istoty ochrony jaką daje ubezpieczenie NNW szkolne, a w szczególności potrzeby posiadania odpowiednio dobranego ubezpieczenia oraz umiejętność dostrzegania różnic w zakresie ochrony proponowanej przez różne zakłady ubezpieczeń, co przełoży się na zakup ubezpieczenia spełniającego swoją rolę ochronną i pomocową w razie zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.

Scenariusz lekcji i materiały pomocnicze przedstawione w tej publikacji skierowane są do nauczycieli w liceach ogólnokształcących, technikach oraz branżowych szkołach II stopnia. W materiale zaprezentowano informacje w taki sposób, aby nauczyciel mógł najpierw sam zapoznać się i zrozumieć temat, jakim są ubezpieczenia NNW szkolne, a następnie w przystępny i interesujący sposób przekazać uczniom najważniejsze treści. Zakres tematyczny przygotowanego materiału obejmuje: istotę ubezpieczeń NNW, najczęściej spotykane zakresy ochrony oraz wyłączenia i ograniczenia ochrony, wskazuje też na co zwracać uwagę przy ubezpieczeniu NNW szkolnym, a także, gdzie szukać informacji o ubezpieczeniach szkolnych. Na potrzeby tej publikacji zastosowano uproszczenia w formie przekazu oraz wykorzystano słownictwo stosowane przez zakłady ubezpieczeń oferujące ubezpieczenie szkolne.

[1] Według przeprowadzonego przez Polską Izbę Ubezpieczeń (dalej: „PIU") badania, w Polsce ok. 90% dzieci i młodzieży szkolnej objętych jest ubezpieczeniem NNW szkolnym. Z analizy dostępnych artykułów (lub raportów) na stronach internetowych Rzecznika Finansowego (www.rf.gov.pl) oraz PIU (www.piu.org.pl) – wynika jednocześnie, że pomimo powszechności tego ubezpieczenia – brak jest znajomości przez osoby, których to ubezpieczenie dotyczy, istoty ochrony ubezpieczeniowej, mechanizmów „działania" ubezpieczenia, właściwego postrzegania zakresu ochrony, relacji składki za ochronę ubezpieczeniową w stosunku do wysokości świadczeń w zestawieniu z rzeczywistym rozmiarem szkody, skutków finansowych wypadku. Skutkuje to przykrymi konsekwencjami: rozczarowaniem i rozżaleniem, gdy po opłaceniu minimalnej składki za ubezpieczenie, w razie wypadku poszkodowani, oczekując realnej pomocy finansowej, otrzymują świadczenia nieodpowiadające ich potrzebom.

W wyniku tej lekcji uczniowie powinni uświadomić sobie fakt posiadania przez nich ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, zrozumieć istotę tego ubezpieczenia, a także posiąść umiejętność dostrzegania znaczenia różnic w zakresie ochrony proponowanej przez zakłady ubezpieczeń i rozumienia mechanizmów „działania" ubezpieczenia oraz relacji zależności między wysokością składki, sumą ubezpieczenia a wysokością świadczeń.

Do tematyki ubezpieczeń najlepiej podejść w sposób praktyczny. Dlatego też w publikacji przedstawiono interaktywne sposoby prowadzenia tego rodzaju lekcji. Jednocześnie zaproponowana została formuła wykorzystania materiałów, które wpłynęły do placówki szkolnej jako propozycje ubezpieczenia na nowy rok szkolny lub materiałów, które wpłynęły do placówki szkolnej w poprzednim roku szkolnym (lub starszych, ale będących w posiadaniu placówki szkolnej), zarówno pomocniczo do omówienia poszczególnych zagadnień przez nauczyciela, jak i do ćwiczeń praktycznych, wykonywanych przez uczniów oraz alternatywnie, wyszukiwanie ofert dotyczących ubezpieczenia NNW szkolnego w Internecie. Zaproponowany sposób przeprowadzenia zajęć umożliwia uczniom nabycie i doskonalenie umiejętności wyszukiwania informacji o ubezpieczeniach z różnych źródeł, ich selekcję i analizę, a ponadto – z uwagi na to, że ubezpieczenia NNW szkolne rozwijają się dosyć dynamicznie oraz charakteryzują się różnorodnością poszczególnych rozwiązań i zakresów oferowanych przez zakłady ubezpieczeń – zaproponowany sposób przeprowadzenia zajęć pozwala na zapewnienie uniwersalności i aktualności treści zawartych w tej publikacji.

UBEZPIECZENIE NNW SZKOLNE – CO WARTO O NIM WIEDZIEĆ W PRAKTYCE – OGÓLNE INFORMACJE O METODYCE WRAZ Z PROPOZYCJĄ PRZEBIEGU ZAJĘĆ

Etap edukacyjny: liceum ogólnokształcące, technikum oraz branżowa szkoła II stopnia
Przedmiot: *Biznes i zarządzanie* w zakresie podstawowym i w zakresie rozszerzonym, przedmioty zawierające zagadnienia z zakresu rynku finansowego, kółka ekonomiczne, godziny wychowawcze
Podstawa programowa[2]**:** Biznes i zarządzanie

ZAKRES PODSTAWOWY
Cele kształcenia – wymagania ogólne:
I. Wiedza:
8. charakteryzowanie usług finansowych ważnych dla gospodarstwa domowego.

II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce:
2. współpraca w zespole i skuteczne organizowanie pracy zespołu w celu realizacji określonego zadania,
3. prowadzenie dyskusji i argumentowanie w trakcie pracy zespołowej,
9. dobieranie oferty usług finansowych do własnych potrzeb.

III. Kształtowanie postaw:
3. docenianie roli przedsiębiorstw budujących w sposób odpowiedzialny konkurencyjną gospodarkę oraz dostrzeganie znaczenia wolności gospodarczej i własności prywatnej jako filarów społecznej gospodarki rynkowej.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe:
IV. Finanse osobiste: (…) ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia majątkowe i na życie, (…). Uczeń:
13) charakteryzuje system zabezpieczenia społecznego (ubezpieczenia społeczne i zdrowotne) oraz rodzaje ubezpieczeń (osobowych i majątkowych) według różnych kryteriów i porównuje oferty zakładów ubezpieczeń (…) ze szczególnym uwzględnieniem relacji zakresów ochrony i sum ubezpieczeń do wysokości składki,
15) krytycznie analizuje przykładowe umowy produktów finansowych (np. (…) ogólne warunki ubezpieczenia),
16) jest świadomy, że należy korzystać z różnorodnych i wiarygodnych źródeł informacji przed podjęciem decyzji finansowych.

[2] Załącznik nr 1 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. z 2018 r. poz. 467, z późn. zm.).

ZAKRES ROZSZERZONY

Cele kształcenia – wymagania ogólne:

I. Wiedza:

3. rozróżnianie struktur rynkowych i wskazywanie ich zalet i wad z punktu widzenia przedsiębiorcy i konsumenta.

II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce:

1. planowanie i wykonywanie zadań w realizowanych projektach,
9. dobieranie usług ubezpieczeniowych do potrzeb gospodarstwa domowego,
16. prezentowanie własnego projektu z uwzględnieniem specyfiki odbiorców, przyjmowanie uwag krytycznych i odpowiadanie na pytania.

III. Kształtowanie postaw:

1. gotowość do dyskusji, w tym przedstawiania swoich argumentów w ramach pracy zespołowej w czasie realizacji wybranego projektu;
2. dostrzeganie roli informacji i badań ekonomicznych w podejmowaniu decyzji osobistych i w ramach zarządzania przedsiębiorstwem, państwem i jednostkami samorządu terytorialnego.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe:

III. Finanse osobiste i rynek finansowy: (…) ubezpieczenia (…) ochrona konsumenta na rynku finansowym. Uczeń:

10) dobiera rodzaje ubezpieczenia do swoich potrzeb, analizuje kartę produktu i informacje zawarte w ogólnych warunkach ubezpieczenia (OWU) na przykładzie ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków lub ubezpieczenia turystycznego, identyfikuje wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń w umowach ubezpieczenia i przedstawia ograniczenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń,

15) wyjaśnia sposoby ochrony konsumenta na rynku finansowym i potrafi dobrać działanie adekwatne do sytuacji, w której doszło do naruszenia interesu konsumenta.

Cele do osiągnięcia przez ucznia. Uczeń:

→ rozumie znaczenie ubezpieczenia w życiu człowieka,
→ identyfikuje ryzyka ubezpieczeniowe,
→ zna podstawowe zakresy ochrony ubezpieczeniowej,
→ potrafi przeanalizować zapisy ogólnych warunków ubezpieczenia,
→ potrafi wyszukać informacje o ochronie ubezpieczeniowej z różnych źródeł i je przeanalizować,

→ potrafi dopasować zakres ochrony do własnych potrzeb, wymagań i zasobów finansowych,
→ podejmuje odpowiedzialne decyzje finansowe (np. wybór ochrony ubezpieczeniowej) ze świadomością przyszłych konsekwencji,
→ potrafi korzystać z określonych produktów finansowych i ma świadomość egzekwowania praw klienta usług finansowych.

Kluczowe pojęcia:
ubezpieczenie, umowa ubezpieczenia, nieszczęśliwy wypadek, suma ubezpieczenia, wyłączenia ochrony, Ogólne Warunki Ubezpieczenia.

Materiały pomocnicze[3]:
1. materiały pomocnicze dla nauczyciela – opracowania w tej publikacji,
2. raport Rzecznika Finansowego zamieszczony na stronie internetowej Rzecznika Finansowego pod adresem: www.rf.gov.pl,
3. opracowania PIU zamieszczone na stronie internetowej PIU pod adresem: www.piu.org.pl,
4. oferty ubezpieczenia NNW szkolnego złożone w placówce przez zakłady ubezpieczeń wraz z dołączonymi ogólnymi warunkami ubezpieczeń,
5. alternatywnie – wybrane fragmenty ogólnych warunków ubezpieczeń NNW szkolnych różnych zakładów ubezpieczeń dostępne na stronach internetowych zakładów ubezpieczeń oraz internetowe porównywarki ubezpieczeń, internetowe kalkulatory ubezpieczeń.

Metody pracy uczniów:
praca w grupach z wykorzystaniem przedstawionych przez nauczyciela materiałów dotyczących ofert ubezpieczeniowych, ewentualnie praca z wykorzystaniem Internetu, praca z tekstem, dyskusja w grupach, dyskusja na forum klasy, krótkie prezentacje uczniów podsumowujące pracę wykonaną w grupach (w formie prezentacji lub inscenizowanych scenek, np. konferencji prasowej nt. ubezpieczeń NNW szkolnych lub odegraniu ról „przedstawiciel zakładu ubezpieczeń – dyrektor szkoły i Rada Rodziców zainteresowani wyborem ubezpieczenia NNW szkolnego" lub prezentacje z wykorzystaniem technik plastycznych – np. wykonania plakatów reklamowych czy nagrania krótkich filmów reklamowych).

Proponowany czas trwania zajęć: 1 godzina lekcyjna (45 minut)

[3] Podane linki aktywne na 22.08.2023 r.

Przebieg zajęć

Przy omawianiu kwestii związanych z ubezpieczeniem NNW szkolnym warto od razu zaangażować uczniów i poprowadzić zajęcia interaktywnie.

1. Na początku zajęć zapisz na tablicy cytat z książki „Kubuś Puchatek": *„Bo wypadek to dziwna rzecz. Nigdy go nie ma, dopóki się nie wydarzy"* (Alan Alexander Milne[4]).
2. Sentencja ta może być punktem wyjścia do poprowadzenia zajęć o ubezpieczeniu NNW. W ramach wprowadzenia zadaj ogólne pytanie: „Jak myślisz, ubezpieczenie NNW to…?", czyli z czym kojarzą się uczniom ubezpieczenia NNW. Odpowiedzi warto zapisywać na tablicy lub flipcharcie.
3. Następnie zadaj drugie pytanie: „Jak myślisz, wypadek to…?" – czyli z czym uczniom kojarzą się wypadki. Czy uczniowie zdają sobie sprawę, że wypadek może przydarzyć się każdemu i to w najmniej spodziewanym momencie? Odpowiedzi warto zapisywać na tablicy lub flipcharcie.
4. Zapytaj uczniów, czy słyszeli o ubezpieczeniu NNW i kiedy? Jakie mają doświadczenie w tym zakresie? Wypowiedzi uczniów określą poziom ich świadomości ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń NNW szkolnych. Czy wiedzą, że są objęci taką ochroną? Czy wiedzą, jaki jest cel ubezpieczenia NNW szkolnego? *(wskazówka → skorzystaj z materiałów pomocniczych zamieszczonych w tej publikacji – informacje zawarte we fragmencie IV Ubezpieczenie NNW szkolne - omówienie, jak również IV.1)*.
5. Przybliż uczniom w formie krótkiego wykładu czy krótkiej prezentacji informacje dotyczące ubezpieczeń NNW szkolnych:
    a) Jakie aktywności są objęte umową ubezpieczenia NNW szkolnego, jaki jest zakres terytorialny tego ubezpieczenia? (*wskazówka → skorzystaj z materiałów pomocniczych zamieszczonych w tej publikacji – część materiału nr IV oznaczona IV.5 i IV.6*).
    b) Co jest przedmiotem ubezpieczenia NNW szkolnego? (*wskazówka → skorzystaj z materiałów pomocniczych zamieszczonych w tej publikacji – część materiału nr IV oznaczona IV.7*).
    c) Jakie zasady odpowiedzialności za wypadek ubezpieczeniowy mogą być przyjęte przez zakłady ubezpieczeń? (*wskazówka → skorzystaj z materiałów pomocniczych zamieszczonych w tej publikacji – część materiału nr IV oznaczona IV.8*).

[4] „Kubuś Puchatek. Chatka Puchatka" A. A. Milne; Wydawnictwo „Nasza Księgarnia"; Warszawa 2022; str. 208.

d) Jakie świadczenia mogą występować w ubezpieczeniu NNW szkolnym i jak są ustalane? (*wskazówka → skorzystaj z materiałów pomocniczych zamieszczonych w tej publikacji – część materiału nr IV oznaczona IV.9*).
e) Co to jest suma ubezpieczenia i jak jej wysokość wpływa na wysokość świadczeń? (*wskazówka → skorzystaj z materiałów pomocniczych zamieszczonych w tej publikacji – część materiału nr IV oznaczona IV.10*).
f) Jakie są najważniejsze postanowienia ograniczające odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń i gdzie szukać informacji o nich? (*wskazówka → skorzystaj z materiałów pomocniczych zamieszczonych w tej publikacji – część materiału nr IV oznaczona IV.11*).

Pomocne przy prezentacji byłyby fragmenty zapisów z wybranej oferty ubezpieczenia złożonej do Waszej placówki szkolnej przez zakład ubezpieczeń w bieżącym roku szkolnym lub w latach poprzednich oraz dołączone do niej Ogólne Warunki Ubezpieczenia (dalej również jako: „OWU"), jak również umowa ubezpieczenia, która została zawarta i obowiązuje na terenie Waszej placówki szkolnej. Może to być kilka ofert, które zakłady ubezpieczeń pozostawiły w Waszej placówce lub ewentualnie zostaną pobrane ze stron internetowych zakładów ubezpieczeń i pozbawione oznaczeń dotyczących firmy zakładu ubezpieczeń wraz z ogólnymi warunkami ubezpieczeń NNW szkolnych. Ma to na celu omówienie treści umowy ubezpieczenia na przykładzie konkretnych zapisów wykorzystywanych w OWU.

6. Następnie zapytaj uczniów, na co ich zdaniem należy zwracać uwagę przy zawieraniu umowy ubezpieczenia NNW szkolnego oraz gdzie szukać informacji potrzebnych do wybrania odpowiedniego ubezpieczenia NNW szkolnego? Odpowiedzi warto zapisywać. Podsumuj dyskusję. Zwróć uwagę na relację wysokości sumy ubezpieczenia do wysokości świadczeń oraz wysokość składki z ubezpieczenia (*wskazówka → skorzystaj z materiałów pomocniczych zamieszczonych w tej publikacji – części materiału nr IV oznaczone IV.10, a także materiał nr V*).
7. Zaproponuj uczniom szybkie sprawdzenie wiedzy nabytej w trakcie lekcji poprzez rozwiązanie testu oraz krzyżówki (*wskazówka → skorzystaj z materiałów pomocniczych zamieszczonych w tej publikacji – materiał nr VII).*
8. Przeprowadź z uczniami ćwiczenie praktyczne. Możesz do tego wykorzystać dostęp do Internetu lub oferty dotyczące ubezpieczenia NNW szkolnego złożone do Waszej placówki szkolnej z różnych zakładów ubezpieczeń. Porównaj z uczniami złożone oferty różnych propozycji zakładów ubezpieczeń dotyczących ubezpieczenia NNW szkolnego. Uczniowie mogą także skorzystać z porównywarki internetowej ubezpieczeń NNW szkolnych (to będzie dotyczyło ubezpieczeń indywidualnych).

Ustal, że będą porównywać maksymalnie 3 oferty z 3 różnych zakładów ubezpieczeń. Przy tym, jeżeli zakład ubezpieczeń oferuje kilka wariantów do porównania, to należałoby wybrać jeden z nich. Wskaż, że do porównania ofert uczniowie powinni w szczególności wykorzystać zamieszczone w ofertach OWU z uwagi na ich istotność. Do porównania ofert mogą skorzystać z poniższej tabeli.

Tabela porównania ofert ubezpieczenia NNW szkolnego

Wyszczególnienie	Zakład ubezpieczeń		
	A	B	C
Składka w zł za całą umowę ubezpieczenia od 1 osoby.			
Gdzie obowiązuje ochrona ubezpieczeniowa?			
Jakie aktywności są objęte umową?			
Jakie świadczenia przewiduje umowa ubezpieczenia? Wypisz świadczenia w polach obok.			
Jaka jest wysokość sumy ubezpieczenia dla trwałego uszczerbku na zdrowiu oraz jakie są wskazane wysokości sum/limitów dla pozostałych świadczeń? Wypisz świadczenia wraz z określeniem sumy.			
Jakie są wskazane zasady odpowiedzialności dla poszczególnych świadczeń? Wypisz świadczenia wraz z krótką informacją dotyczącą zasad odpowiedzialności.			
Jakie są wskazane wyłączenia odpowiedzialności?			
Jakie „bonusy" oferuje zakład, np.: zniżkę za drugie dziecko.			

Po wykonanej pracy w grupach poproś uczniów o przedstawienie porównania. Spróbujcie razem zastanowić się, która z ofert daje największą ochronę i dlaczego? Przeprowadźcie proste wyliczenia dotyczące ustalenia świadczeń na podstawie sum ubezpieczenia wskazanych w ofertach. Do wyliczenia możecie przyjąć różny hipotetyczny procent trwałego uszczerbku na zdrowiu – np. 5%, 10%, 20%.

9. Podsumuj zajęcia, ewentualnie poproś o to uczniów. Zadaj pytanie: „Ubezpieczenie NNW szkolne – co warto o nim wiedzieć w praktyce?". Podsumowanie warto zapisać.

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA NAUCZYCIELA

I SKRÓTY UŻYTE W PUBLIKACJI

KNF – Komisja Nadzoru Finansowego
NNW – następstwa nieszczęśliwych wypadków
OWU – Ogólne Warunki Ubezpieczenia
PIU – Polska Izba Ubezpieczeń
SKS – Szkolny Klub Sportowy.

II SŁOWNICZEK POJĘĆ

Przedstawione poniżej przykładowe definicje pojęć zostały opracowane na użytek tej publikacji. Każdy zakład ubezpieczeń stosuje własne definicje zawarte w OWU.

centrum alarmowe – także występujące pod nazwą „centrum pomocy", działa na rzecz zakładu ubezpieczeń oferującego ubezpieczenia assistance; czynne jest z reguły przez 24 godziny przez 7 dni w tygodniu, numer telefonu do centrum podany jest zawsze w dokumencie ubezpieczenia,

choroba tropikalna – schorzenie występujące wyłącznie w krajach o klimacie tropikalnym lub subtropikalnym, wywoływane przez bakterie, wirusy, grzyby, pasożyty; do zakażenia dochodzi za pośrednictwem m.in. komarów, kleszczy, muszek piaskowych,

dokument ubezpieczenia – polisa, certyfikat lub inne potwierdzenie zawarcia umowy ubezpieczenia,

dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym – ustandaryzowany dokument sporządzany przez zakład ubezpieczeń, brokera ubezpieczeniowego lub agenta ubezpieczeniowego, zawierający obiektywne informacje o produkcie ubezpieczeniowym w celu umożliwienia klientowi podjęcia świadomej decyzji (w przypadku tego dokumentu stosowany jest także skrót „IPID"),

dystrybucja ubezpieczeń – m.in. doradzanie, proponowanie lub wykonywanie innych czynności przygotowawczych zmierzających do zawarcia umów ubezpieczenia, zawieranie umów ubezpieczenia w imieniu zakładów ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz klienta albo bezpośrednio przez zakład ubezpieczeń; działalność dystrybucji ubezpieczeń może być prowadzona wyłącznie przez dystrybutora ubezpieczeń, którym jest zakład ubezpieczeń, agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające lub broker ubezpieczeniowy[5],

[5] Art. 3 ust. 1 pkt 8) ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 1111), dalej jako „ustawa o dystrybucji ubezpieczeń".

działanie w obronie koniecznej[6] – odpieranie bezpośredniego, bezprawnego zamachu na jakiekolwiek dobro chronione prawem,

ekspozycja zawodowa na materiał zakaźny – dotyczy osób wykonujących zawód medyczny lub pracujących w szpitalu (każdy pracownik szpitala) oraz uczniów i studentów szkół medycznych; to narażenie się na zakażenie wirusowe podczas wykonywania pracy zawodowej o charakterze medycznym w następstwie bezpośredniego kontaktu z potencjalnie zainfekowaną krwią w wyniku zakłucia, zachlapania, zadraśnięcia, rozcięcia, zadrapania, pogryzienia przez pacjenta,

koszty leczenia – koszty udzielonej pomocy medycznej (leczenie szpitalne, ambulatoryjne, zabiegi, zakup leków, badania medyczne itp.),

koszty leczenia powstałego wskutek ekspozycji zawodowej na materiał zakaźny – koszty przeprowadzenia konsultacji lekarskich i wykonanie badań na obecność wirusów: HIV (ludzki wirus niedoboru odporności), HBV (wirus zapalenia wątroby typu B), HCV (wirus zapalenia wątroby typu C), HAV, HDV i HEV, zastosowania kuracji antyretrowirusowej (w tym zakup leków antyretrowirusowych) – jeżeli konieczność przeprowadzenia tych konsultacji lekarskich, badań lub kuracji powstała wskutek ekspozycji zawodowej na materiał zakaźny,

krwotok śródczaszkowy – wynaczynienie krwi do jamy czaszki,

limit świadczeń – wskazany w OWU limit dla danego świadczenia wyrażony kwotowo lub procentowo, do którego zakład ubezpieczeń ponosi odpowiedzialność,

Lista ostrzeżeń publicznych KNF[7] – publiczna lista podmiotów działających na rynku finansowym, zamieszczona na stronie internetowej KNF, w stosunku do których Urząd Komisji Nadzoru Finansowego skierował zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia danego katalogu przestępstw na rynku finansowym; katalog naruszeń, które skutkują zamieszczeniem nazwy podmiotu na tej Liście, został ściśle określony przez ustawodawcę,

---

[6] Art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.).

[7] Źródło: zgodnie z art. 6b ust. 1 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 753, dalej „ustawa o nadzorze nad rynkiem finansowym") KNF podaje do publicznej wiadomości informacje o złożonych przez siebie zawiadomieniach o podejrzeniu popełnienia przestępstwa określonego w art. 215 i art. 216 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, art. 171 ust. 1-3 ustawy Prawo bankowe, art. 56a i art. 57 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, art. 430 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, art. 89 i art. 90 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń, art. 50 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych, art. 40 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, art. 287 i art. 290–296 ustawy o funduszach inwestycyjnych, art. 178 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, art. 99 i art. 99a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, art. 150 i art. 151 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych lub art. 59h i art. 59i ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim lub art. 37 i art. 38 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom.

nieszczęśliwy wypadek – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, niezależne od woli osoby poszkodowanej, w następstwie którego osoba poszkodowana doznała uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarła,

Ogólne Warunki Ubezpieczenia (OWU) – spisane przez zakład ubezpieczeń informacje i zasady dotyczące danego rodzaju ubezpieczenia (ustalają m.in. przedmiot i zakres ubezpieczenia, zakres i czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń, prawa i obowiązki stron umowy ubezpieczenia, sposób ustalania wysokości szkody oraz zasady wypłaty odszkodowań lub świadczeń). Są to warunki umowy ubezpieczeniowej, które muszą być zgodne z ogólnymi normami prawnymi, a przede wszystkim z ustawą ubezpieczeniową[8], a także z przepisami kodeksu cywilnego[9]; treść Ogólnych Warunków Ubezpieczeń powinna być jednoznaczna i zrozumiała, treść OWU jest ustalana przez zakład ubezpieczeń,

poszkodowany – ubezpieczony, który doznał nieszczęśliwego wypadku lub innego zdarzenia będącego wypadkiem ubezpieczeniowym,

pośrednik ubezpieczeniowy – agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, broker ubezpieczeniowy oraz broker reasekuracyjny, którzy wykonują dystrybucję ubezpieczeń albo dystrybucję reasekuracji za wynagrodzeniem[10],

poważne zachorowanie – wystąpienie u ubezpieczonego jednej z następujących chorób: udaru, niewydolności nerek, choroby Creutzfeldta-Jakoba, zakażenia HIV przy transplantacji krwi, oponiaka, choroby Parkinsona, utraty wzroku spowodowanej chorobą,

sepsa – inaczej posocznica; zespół ogólnoustrojowej reakcji zapalnej (SIRS) wywołany zakażeniem,

sport wyczynowy – uprawianie sportu w ramach regularnych treningów w klubach (np. SKS-ach), udział we współzawodnictwie sportowym (tj. w meczach, zawodach, turniejach sportowych), udział w sportowych obozach kondycyjnych lub szkoleniowych w celu nauki i doskonalenia umiejętności w danej dyscyplinie sportowej,

sporty wysokiego ryzyka – sporty wymagające zazwyczaj ponadprzeciętnych umiejętności, odwagi i często działania w warunkach dużego ryzyka zagrożenia życia, np.: sporty motorowe i motorowodne, sporty lotnicze, narciarstwo ekstremalne, surfing, windsurfing, kitesurfing, nurkowanie przy użyciu sprzętu

[8] Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 656, z późn. zm.), dalej: „ustawa ubezpieczeniowa".

[9] Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610), dalej jako „kodeks cywilny" albo „k.c".

[10] Art. 3 ust. 1 pkt 15) ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.

specjalistycznego, wspinaczka wysokogórska, żeglarstwo, sztuki walki, maratony, uczestnictwo w wyprawach survivalowych lub do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami przyrodniczymi lub klimatycznymi,

suma ubezpieczenia – umówiona przez strony umowy ubezpieczenia suma stanowiąca punkt wyjścia do obliczenia świadczeń,

świadczenia – przewidziane umową ubezpieczenia rekompensaty za wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego i jego skutki,

świadczenia typu assistance – usługi wykonywane w ramach ubezpieczenia assistance mają na celu konkretną pomoc (określony rodzaj pomocy) dostosowaną do sytuacji, w jakiej znajduje się osoba zgłaszająca potrzebę skorzystania z tego typu usługi,

trwały uszczerbek na zdrowiu – trwałe, nierokujące poprawy uszkodzenie danego organu, narządu lub układu, polegające na fizycznej utracie tego organu, narządu lub układu lub upośledzeniu jego funkcji,

umowa ubezpieczenia[11] – zobowiązanie zakładu ubezpieczeń do spełnienia określonych świadczeń w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku oraz zobowiązanie ubezpieczającego do zapłaty składki,

ubezpieczony – osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia, tzn. której zakład ubezpieczeń udziela ochrony ubezpieczeniowej,

ubezpieczający – osoba, która zawiera umowę ubezpieczenia z zakładem ubezpieczeń i jest zobowiązana do zapłaty składki,

wyłączenia ochrony – inaczej wyłączenia odpowiedzialności – szczegółowo wymienione w OWU okoliczności zdarzeń, w przypadku zaistnienia których zakład ubezpieczeń nie ponosi żadnej odpowiedzialności i jest zwolniony z realizacji umowy ubezpieczenia,

zakażenie wirusowe po ekspozycji zawodowej na materiał zakaźny – zakażenie po ekspozycji zawodowej na materiał zakaźny wirusem: HIV (ludzki wirus niedoboru odporności), HBV (wirus zapalenia wątroby typu B), HCV (wirus zapalenia wątroby typu C), HAV, HDV i HEV lub pełnoobjawowe AIDS będące następstwem zakażenia po ekspozycji zawodowej na materiał zakaźny wirusem HIV,

zawał serca – martwica części mięśnia sercowego spowodowana nagłym zmniejszeniem dopływu krwi do tej części mięśnia sercowego.

[11] Art. 805 § 1 k.c.

III WPROWADZENIE DO OMÓWIENIA UBEZPIECZENIA NNW SZKOLNEGO

Na początek warto poznać kilka aktów prawnych, które regulują kwestie związane z rynkiem ubezpieczeń, aby mieć świadomość, co jest podstawą prawną ubezpieczeń.

Dwa najważniejsze akty prawne:

1. **Kodeks cywilny,**
2. **ustawa ubezpieczeniowa.**

W wymienionych aktach zdefiniowane jest m.in. pojęcie umowy ubezpieczenia, działalności ubezpieczeniowej oraz podane są zasady, na jakich ta działalność może być prowadzona, a także – kto może ją prowadzić.

III.1. Co to jest umowa ubezpieczenia?

Umowa ubezpieczenia została zdefiniowana w art. 805 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem przez umowę ubezpieczenia **ubezpieczyciel (czyli zakład ubezpieczeń) zobowiązuje się**, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, **spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę**. To oznacza, że zakład ubezpieczeń udziela ochrony ubezpieczeniowej na podstawie zawartej z ubezpieczającym umowy ubezpieczenia[12].

OWU oraz inne wzorce umowy dotyczące ubezpieczeń oferowanych przez zakład ubezpieczeń obowiązkowo muszą zawierać m.in. następujące informacje[13]:

- rodzaj ubezpieczenia i jego przedmiot,
- prawa i obowiązki stron umowy ubezpieczenia,
- zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń,
- w określonych przypadkach sposób określania sumy odszkodowania lub innego świadczenia,
- sposób ustalania i opłacania składki ubezpieczeniowej,
- przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń,
- ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.

Podsumowując, **w postanowieniach umowy ubezpieczenia czy OWU zawarte są dokładne zasady, na jakich zakład ubezpieczeń udziela ochrony ubezpieczeniowej.**

[12] Art. 15 ust. 1 ustawy ubezpieczeniowej.
[13] Art. 16 pkt 1, 3, 4, 6, 7 i art. 17 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy ubezpieczeniowej.

Sam fakt zawarcia umowy ubezpieczenia musi być potwierdzony przez zakład ubezpieczeń stosownym dokumentem zwanym zazwyczaj polisą ubezpieczeniową[14]. W polisie musi być wskazany m.in. okres ubezpieczenia, czyli od kiedy do kiedy zakład ubezpieczeń udziela ochrony ubezpieczeniowej.

III.2. Strony umowy ubezpieczenia

Strony umowy ubezpieczenia są dwie:

1. **zakład ubezpieczeń**,

oraz

2. **ubezpieczający, czyli ten, kto zawiera umowę ubezpieczenia z zakładem ubezpieczeń i opłaca zakładowi składkę ubezpieczeniową**.

W umowie ubezpieczenia mogą pojawić się jeszcze inne podmioty. Są to ubezpieczeni, czyli osoby uprawnione z umowy ubezpieczenia. **Ubezpieczony** jest to osoba, **której zakład ubezpieczeń udziela ochrony ubezpieczeniowej**, tzn. na rzecz której zawierana jest umowa ubezpieczenia. Umowa ubezpieczenia może być zawierana na własny albo na cudzy rachunek. Przy ubezpieczeniu zawartym na własny rachunek ubezpieczający jest równocześnie ubezpieczonym.

III.3. Umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek

Są to umowy ubezpieczenia, w których ubezpieczonym jest osoba inna niż ta, która zawierała umowę ubezpieczenia z zakładem ubezpieczeń. Osoba inna niż ubezpieczający. Warto od razu zaznaczyć, że w ubezpieczeniach szkolnych ma miejsce najczęściej właśnie ta sytuacja – to rodzic zawiera umowę na rzecz swojego dziecka albo rodzic wyraża zgodę na objęcie ochroną ubezpieczeniową dziecka w ramach umowy ubezpieczenia grupowego.

III.4. Formy umów ubezpieczenia

Umowy ubezpieczenia mogą przybierać **następujące formy odnoszące się do osoby ubezpieczonego**:

umowa indywidualna – zawierana bezpośrednio przez osobę zainteresowaną – ubezpieczonego,

umowa grupowa (zbiorowa) – umowa ubezpieczenia zawarta na cudzy rachunek pomiędzy zakładem ubezpieczeń a ubezpieczającym, do której mogą przystępować na takich samych warunkach poszczególne osoby będące członkami grupy. Mogą z niej korzystać grupy osób (np. pracownicy w przypadku umowy

[14] Art. 809 § 1 k.c.

grupowej zawartej przez pracodawcę lub uczniowie w przypadku umowy grupowej funkcjonującej w placówce szkolnej),

umowa imienna – osoba ubezpieczona jest wskazana w umowie ubezpieczenia z imienia i nazwiska,

umowa bezimienna – osoby ubezpieczone nie są w umowie wskazane z imienia i nazwiska. Dla sprecyzowania jednak kto jest chroniony z polisy, w umowie ubezpieczenia definiuje się grupę osób ubezpieczonych, np. uczniowie i nauczyciele Liceum Ogólnokształcącego nr X imienia Y w mieście Z.

IV UBEZPIECZENIE NNW SZKOLNE – OMÓWIENIE

Ubezpieczenia NNW szkolne są ubezpieczeniami dobrowolnymi – można przystąpić do umowy grupowej lub zakupić polisę indywidualnie.

Z ubezpieczeniem NNW szkolnym mamy do czynienia głównie w placówkach szkolnych. Zakłady ubezpieczeń, najczęściej za pośrednictwem swoich przedstawicieli, czyli agentów ubezpieczeniowych[15] lub pracowników zakładu ubezpieczeń wykonujących czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń, składają w placówkach szkolnych oferty ubezpieczenia wraz z OWU. Oferty te zawierają propozycje różniące się zakresem i warunkami ochrony ubezpieczeniowej udzielanej przez zakłady ubezpieczeń oraz wysokością składki ubezpieczeniowej pobieranej z tego tytułu. Placówka szkolna (dyrektorzy we współpracy z radami rodziców) dokonuje wyboru oferty ubezpieczenia i z wybranym zakładem ubezpieczeń zawiera **umowę ubezpieczenia grupowego** na rachunek uczniów i personelu placówki szkolnej. Każdy, kto chce zostać objęty w ramach tej umowy ochroną ubezpieczeniową, czyli kto chce zostać ubezpieczonym, deklaruje przystąpienie do zawartej umowy i finansuje składkę (oczywiście w imieniu niepełnoletnich dzieci robią to ich rodzice albo opiekunowie prawni). Składka jest finansowana przez poszczególnych ubezpieczonych, a jest opłacana przez ubezpieczającego, który następnie przekazuje łączną składkę do zakładu ubezpieczeń (to ubezpieczający rozlicza się z zakładem ubezpieczeń za całą polisę). Składki mogą być także opłacane bezpośrednio przez każdego z przystępujących do umowy ubezpieczenia na wskazany przez zakład ubezpieczeń rachunek bankowy (część składki przypadająca na danego ubezpieczonego).

[15] Art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.

Istnieje również możliwość zawarcia **umowy ubezpieczenia NNW indywidualnie** – bezpośrednio w placówce zakładu ubezpieczeń albo u pośrednika ubezpieczeniowego. Umowę ubezpieczenia można też zawrzeć za pośrednictwem Internetu.

IV.1. Jaki jest cel ubezpieczenia NNW szkolnego?

Celem tego ubezpieczenia jest:

1. **wsparcie finansowe osoby poszkodowanej i jej bliskich** (wypadek wiąże się przeważnie ze zwiększonymi wydatkami na leczenie, rehabilitację, specjalną dietę, opiekę medyczną itp.),
2. **refundacja poniesionych w związku z wypadkiem kosztów** (czyli zwrot poniesionych konkretnych kosztów na leczenie, rehabilitację, opiekę medyczną itp.),
3. **organizacja dodatkowych usług przydatnych po wypadku (assistance)** (np. pomocy domowej, wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego, pomocy psychologa czy korepetycji).

Umowa ubezpieczenia przewiduje, w razie wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego, określone świadczenia pieniężne lub usługi. To właśnie te świadczenia mają realizować wymienione cele ubezpieczenia.

Świadczenia mogą być określone jako podstawowe, czyli takie, które są realizowane w ramach składki podstawowej. **Mogą być również przewidziane tzw. świadczenia dodatkowe**, czyli takie, za które trzeba zapłacić dodatkową składkę.

IV.2. Do kogo jest adresowane ubezpieczenie NNW szkolne, czyli kto może być ubezpieczonym?

Ubezpieczenie NNW szkolne **dotyczy przede wszystkim ochrony**:

- **dzieci i młodzieży** – przebywających: w domu pod opieką rodziców czy opiekunów, w żłobku, w przedszkolu, w domu dziecka lub w innych placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- **uczniów** wszystkich rodzajów szkół,
- **studentów**.

Ale ochrona ubezpieczeniowa obejmuje także **personel** wszystkich rodzajów placówek szkolnych, uczelni, placówek opiekuńczo-wychowawczych czy żłobków (czyli **nauczycieli** i innych pracowników zatrudnionych w tych placówkach).

IV.3. Czy ubezpieczenie NNW szkolne jest dobrowolne czy obowiązkowe?

Jest to ubezpieczenie całkowicie dobrowolne. Nigdy nie było i nie jest ubezpieczeniem obowiązkowym. To oznacza, że nawet jeżeli placówka szkolna objęta jest

umową ubezpieczenia grupowego, to można do tej umowy nie przystąpić. Nie ma takiego obowiązku.

IV.4. Na jaki okres można zawrzeć umowę ubezpieczenia NNW szkolnego i kiedy obowiązuje ochrona z tej umowy?

Co do zasady jest to ubezpieczenie zawierane na cały rok szkolny, łącznie z feriami świątecznymi, zimowymi i wakacjami letnimi.

Czas ochrony (czyli okres ochrony ubezpieczeniowej) to okres, w którym zakład ubezpieczeń ponosi odpowiedzialność za wystąpienie zdarzeń ubezpieczeniowych przewidzianych w umowie ubezpieczenia.

Okres ubezpieczenia podany jest na dokumencie ubezpieczenia, który potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia, czyli na polisie. Są to konkretne daty kalendarzowe wskazujące początek i koniec okresu ubezpieczenia, czyli okresu, w którym zawiera się ochrona ubezpieczeniowa, np. od 1 września 2022 roku do 31 sierpnia 2023 roku. W tym okresie każdy dzień jest objęty ochroną ubezpieczenia.

Ważne!
W przypadku ubezpieczeń NNW szkolnych co do zasady ochrona jest całodobowa, bez względu na to, czy osoby ubezpieczone przebywają w placówce szkolnej, na dodatkowych zajęciach pozaszkolnych, czy też są w domu. Jednak należy tutaj podkreślić, że **zdarzają się umowy ubezpieczenia z ochroną ograniczoną wyłącznie do wypadków zaistniałych w placówce szkolnej.** Dlatego na tę kwestię trzeba zwrócić uwagę, czytając ofertę zakładu ubezpieczeń i OWU, które są podstawą zawartej umowy ubezpieczenia.

IV.5. Jakie aktywności są objęte ochroną z umowy ubezpieczenia NNW szkolnego?

Standardowo ochroną ubezpieczeniową objęte są m.in.:

1) zajęcia przedszkolne i szkolne, czyli nauka i zabawa,
2) wszystkie czynności życia prywatnego poza placówką szkolną,
3) uprawianie rekreacyjnie sportów,
4) niekiedy również uprawianie przez dzieci i młodzież sportów wyczynowo (ale powinno być to wyraźnie zaznaczone w umowie ubezpieczenia),
5) praktyki szkolne i studenckie,
6) prace zarobkowe podejmowane przez dzieci i młodzież,
7) aktywności wynikające z udziału w wolontariacie.

Uwaga!
Rozszerzenie ochrony o uprawianie sportów wyczynowo czy uprawianie sportów wysokiego ryzyka oraz o ryzyko wojny lub aktów terroryzmu często wymaga opłacenia dodatkowej składki. Jeśli zakres ochrony nie obejmuje uprawiania sportów wyczynowo czy uprawiania sportów wysokiego ryzyka, to w ramach warunków standardowych zajęcia SKS mogą nie zostać objęte ochroną z umowy ubezpieczenia NNW szkolnego.

IV.6. Jaki jest zakres terytorialny ubezpieczenia NNW szkolnego?

Często spotykanym zakresem terytorialnym ochrony ubezpieczeniowej ubezpieczenia NNW szkolnego jest cały świat. Niemniej dostępne na rynku są również umowy, których zakres ochrony terytorialnej został ograniczony wyłącznie do terytorium Polski.

IV.7. Co jest przedmiotem ubezpieczenia NNW szkolnego?

W ubezpieczeniu NNW szkolnym, w zależności od postanowień konkretnego OWU, **przedmiotem ubezpieczenia mogą być następstwa wypadku ubezpieczeniowego lub sam fakt jego wystąpienia**.

Przez następstwa wypadku należy rozumieć:

- rozstrój zdrowia lub
- uszkodzenie ciała lub
- śmierć

i związane z tym: pobyt w szpitalu, leczenie, dietę szpitalną, rekonwalescencję itd.

Natomiast sam fakt wystąpienia wypadku, to np. samo stwierdzenie złamania ręki z określonym skutkiem tego złamania lub samo stwierdzenie wystąpienia choroby czy stanu chorobowego, np. poważnego zachorowania, zawału serca lub sepsy.

Wypadkiem ubezpieczeniowym jest:

nieszczęśliwy wypadek (to jest standardowy przedmiot ubezpieczenia NNW szkolnego) lub

inne zdarzenie objęte umową (jeżeli przedmiot ubezpieczenia został w umowie wyraźnie rozszerzony) takie, jak np.: atak epilepsji, omdlenie o nieustalonej przyczynie, zawał serca, krwotok śródczaszkowy, udar mózgu, sepsa, choroba tropikalna, ekspozycja zawodowa na materiał zakaźny, nowotwór złośliwy, poważne zachorowanie.

Ważne!
Nieszczęśliwy wypadek jest najczęściej definiowany jako **zdarzenie nagłe, niespodziewane, niezależne od woli ubezpieczonego, wywołane przyczyną zewnętrzną i powodujące określone następstwa w postaci rozstroju zdrowia, uszkodzenia ciała lub śmierci ubezpieczonego.** Czyli **nagłość zdarzenia, niezależność od woli, zewnętrzna przyczyna i skutek dotyczący zdrowia lub życia** to 4 cechy nieszczęśliwego wypadku.

Czy wiesz, że...
Biorąc pod uwagę powyższe, można wnioskować, że tego rodzaju ubezpieczenie jest przydatne w wielu codziennych, zwykłych sytuacjach, np.:

- złamanie ręki podczas lekcji wychowania fizycznego,
- skręcenie kostki w drodze do szkoły,
- złamanie nogi na nartach w czasie ferii szkolnych,
- wybicie zęba podczas szkolnej przerwy,
- podtrucie gazem podczas lekcji chemii,
- uszkodzenie gałki ocznej przez ostrą gałąź w ogrodzie,
- porażenie prądem na placu zabaw,
- rozbicie głowy przy upadku ze schodów,
- złamanie nosa przez kopniętą w twarz piłkę podczas meczu piłkarskiego itp.

Ważne!
Za nieszczęśliwy wypadek **nie są uznawane wszelkie choroby ujawniające się w sposób nagły lub uszkodzenia ciała, które powstają w wyniku nagłego ujawnienia się choroby**, np.: pojawienie się przepukliny pachwinowej w wyniku dźwignięcia czy nagłe odwarstwienie siatkówki oka bez urazu oka, twarzoczaszki lub głowy itp.

Wyjątkiem, zaznaczonym wyraźnie w umowie ubezpieczenia lub w OWU, są skutki ataku epilepsji oraz omdlenia o nieustalonej przyczynie. Dotyczy to jedynie skutków, które wystąpiły w związku z zewnętrzną przyczyną zaistniałego incydentu.

Przykładowo:
atak epilepsji na ulicy spowodował upadek chorego na ziemię i uderzenie przez

niego twarzą w krawędź chodnika, w wyniku czego doszło do złamania nosa. W takim przypadku ewentualna odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń będzie dotyczyła doznanego urazu, czyli złamanego nosa.

Nie można jednak w tym miejscu nie wspomnieć o kilku przypadkach, które z pozoru nie spełniają definicji nieszczęśliwego wypadku, ale przy wypełnieniu określonych warunków mogą być uznane za nieszczęśliwy wypadek. Należą do nich:

1. **urazy wysiłkowe kręgosłupa** – mogą być uznane za nieszczęśliwy wypadek, jeżeli do urazu kręgosłupa doszło w sposób nagły i zostanie wykluczony stan chorobowy kręgosłupa,
2. **uszkodzenia sztucznych narządów implantowanych na stałe** – mogą być uznane za nieszczęśliwy wypadek, jeżeli uszkodzenie tych implantów doprowadziło do zaburzenia funkcji narządów, układów lub organów ciała, do których zostały zaimplantowane. Co istotne, nie ma wpływu na powstanie i wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu samo uszkodzenie sztucznych narządów wynikające z ich zużycia,
3. **następstwa niektórych chorób** – mogą być rozpatrywane jako następstwa nieszczęśliwego wypadku, jeśli choroby te wystąpiły w związku z urazem (np. tężec po urazie ostrym, brudnym narzędziem – przykładowo po wbiciu w stopę zardzewiałego gwoździa) lub rozwinęły się po ugryzieniu, ukąszeniu, użądleniu, pokąsaniu (m.in. przez psa, owada, pajęczaka) i jest to udokumentowane w dostępnej dokumentacji medycznej, a okres wylęgania choroby pozwala przyjąć związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy tym zdarzeniem a zgłaszaną chorobą, np. wścieklizną, boreliozą czy odkleszczowym zapaleniem mózgu,
4. **oparzenia fotoelektryczne (np. w solarium), słoneczne, udary cieplne, odmrożenia, porażenia od pioruna lub prądu elektrycznego, uszkodzenia spowodowane działaniem promieni jonizujących, ciał promieniotwórczych itp.** – zdarzenia, do wystąpienia których z reguły dochodzi w wyniku dłuższej ekspozycji organizmu człowieka na działanie wyżej określonych czynników. Jeśli jednak skutki takich ekspozycji spowodują trwały uszczerbek na zdrowiu w postaci zaburzenia funkcji jakichkolwiek układów, narządów, organów lub spowodują zgon poszkodowanego, zdarzenia te mogą być traktowane jako spełniające definicję nieszczęśliwego wypadku,
5. **ostry uraz akustyczny** – może być uznany za nieszczęśliwy wypadek, jeśli dojdzie do jednorazowego narażenia na bardzo duże natężenie dźwięku (np.: w wyniku eksplozji, wybuchu petardy czy wystrzału z broni palnej) i zdarzenie to spowoduje np.: głuchotę, trwały szum uszny czy trwałe bóle.

IV.8. Jakie zasady odpowiedzialności za wypadek ubezpieczeniowy mogą być przyjęte w ubezpieczeniu NNW szkolnym?

Przykłady najczęściej spotykanych zasad

Wypadek ubezpieczeniowy	Odpowiedzialność wynikająca z umowy ubezpieczenia	
	za następstwa	za fakt wystąpienia
Nieszczęśliwy wypadek	Ustalane będą następstwa wypadku, w tym przede wszystkim wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem. Będą też przysługiwały przewidziane w umowie odpowiednie świadczenia dotyczące skutków tego wypadku.	Świadczenie będzie ustalone tylko zgodnie z zamieszczonymi w OWU tabelami z podanymi rodzajami skutków urazów i przypisanymi do nich wartościami stanowiącymi określenie wysokości świadczenia (wyrażone w procentach od sumy ubezpieczenia lub określone kwotowo).
Zawał serca	jw.	W OWU będą podane konkretne świadczenia przypisane do tego zdarzenia (wyrażone kwotowo lub procentem od sumy ubezpieczenia).
Krwotok śródczaszkowy, udar mózgu	jw.	jw.
Choroby tropikalne	jw.	jw.
Sepsa	Ustalane będą następstwa jej wystąpienia. Najczęściej spotykane jest przyjęcie odpowiedzialności z tytułu śmierci w wyniku sepsy. Będą też przysługiwały przewidziane w umowie odpowiednie świadczenia dotyczące skutków tego zachorowania.	W umowie ubezpieczenia podana jest konkretna wysokość świadczenia za wystąpienie sepsy (wyrażona kwotowo lub procentowo).
Zakażenia wirusowe (AIDS, WZW) – jako skutek ekspozycji zawodowej	Ustalane będą następstwa wystąpienia zakażenia. Najczęściej spotykane jest przyjęcie odpowiedzialności za leczenie zapobiegające zakażeniu po zaistnieniu ekspozycji zawodowej, tj. zetknięciu się z zakażonym materiałem. Przysługuje też przewidziane w umowie świadczenie – najczęściej zwrot kosztów leczenia.	W umowie ubezpieczenia podana jest konkretna wysokość świadczenia za wystąpienie zakażenia (wyrażona kwotowo lub procentowo).

Nowotwór złośliwy	Ustalane będą następstwa wystąpienia zachorowania. Najczęściej spotykane jest przyjęcie odpowiedzialności z tytułu śmierci lub utraty (amputacji) kończyny lub kończyn, będącej skutkiem choroby. Będą też przysługiwały przewidziane w umowie odpowiednie świadczenia dotyczące skutków tego zachorowania.	W umowie ubezpieczenia podana jest konkretna wysokość świadczenia za wystąpienie zachorowania (wyrażona kwotowo lub procentowo).
Poważne zachorowania	–	W umowie ubezpieczenia podana jest konkretna wysokość świadczenia za wystąpienie zachorowania (wyrażona kwotowo lub procentowo).

IV.9. Jakie świadczenia mogą występować w ubezpieczeniu NNW szkolnym i jak są ustalane? Przykłady najczęściej występujących świadczeń

Świadczenie z tytułu doznanego uszczerbku na zdrowiu

Co do zasady, w umowie ubezpieczenia NNW szkolnego zakład ubezpieczeń jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania za trwały uszczerbek na zdrowiu. Jednocześnie zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za przejściowe dolegliwości, uszczerbek krótkotrwały, ból i cierpienie.

Ważne!
Trwały uszczerbek na zdrowiu jest następstwem nieszczęśliwego wypadku i oznacza trwałe, nierokujące poprawy uszkodzenie danego organu, narządu lub układu, polegające na fizycznej utracie tego organu, narządu lub układu lub upośledzeniu jego funkcji.

Pośród OWU różnych zakładów ubezpieczeń spotykane są 4 warianty ustalania wysokości świadczenia za doznany uszczerbek na zdrowiu:

A. ustalenie następstw wypadku ubezpieczeniowego, czyli ustalenie trwałego uszczerbku na zdrowiu:

1% sumy za 1% trwałego uszczerbku – zasada podstawowa

To oznacza, że jeżeli po wypadku trwały uszczerbek na zdrowiu zostanie określony w wysokości 20%, to świadczenie przysługujące z umowy ubezpieczenia będzie wynosiło 20% sumy ubezpieczenia ustalonej dla trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Na przykład: suma ustalona w wysokości 10 000 zł, a trwały uszczerbek na zdrowiu ustalony został w wysokości 20%, to świadczenie wyniesie 2000 zł (10 000 zł × 20% = 2000 zł).

x% sumy za 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu – zwiększenie wysokości świadczenia przez tzw. wskaźnik progresji (im wyższy trwały uszczerbek, tym wyższa wypłata)

Polega to na ustaleniu przedziałów trwałych uszczerbków na zdrowiu i przypisaniu tym przedziałom liczbowego wskaźnika zwiększającego % świadczenia, np.:

- trwały uszczerbek określony w przedziale 1–20% – wskaźnik wynosi 1,
- trwały uszczerbek określony w przedziale 21–50% – wskaźnik wynosi 2,
- trwały uszczerbek określony w przedziale 51–80% – wskaźnik wynosi 3,
- trwały uszczerbek określony w przedziale 81–100% – wskaźnik wynosi 4.

Na przykład: suma ustalona w wysokości 10 000 zł, a trwały uszczerbek na zdrowiu ustalony został w wysokości 25%, to świadczenie wyniesie 5000 zł (10 000 × 25% × 2 = 5000 zł).

1% sumy za 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu z zastosowaniem od x% trwałego uszczerbku, tzw. franszyzy integralnej

Zastosowanie franszyzy integralnej, czyli ustalenie w umowie ubezpieczenia (najczęściej w OWU), że np. do wysokości 20% uszczerbku na zdrowiu zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności, a powyżej jest pełna wypłata świadczenia. To duże ograniczenie, ponieważ najczęściej w wyniku nieszczęśliwych wypadków powstają drobne uszkodzenia ciała skutkujące trwałym uszczerbkiem na zdrowiu poniżej 20%.

Na przykład: suma ustalona w wysokości 10 000 zł, a franszyza integralna w wysokości 20%. Jeżeli trwały uszczerbek na zdrowiu ustalony został w wysokości 15%, to świadczenie nie zostanie wypłacone. Jeżeli jednak trwały uszczerbek na zdrowiu ustalony został w wysokości 21%, to świadczenie zostanie wypłacone w wysokości 2100 zł.

B. Określenie wypłaty za fakt zaistnienia wypadku z określonym skutkiem uszczerbku na zdrowiu:

Tabela zamieszczona w OWU z enumeratywnie wymienionymi uszkodzeniami ciała i przypisanymi do nich wartościami procentowymi do wypłaty.

➜ Warunki przyznania świadczenia z tytułu doznanego uszczerbku na zdrowiu:

1. Uszczerbek na zdrowiu jest skutkiem wypadku ubezpieczeniowego.
2. Co do zasady wypadek ubezpieczeniowy musi wystąpić w okresie ubezpieczenia, ale skutek może nastąpić później, tzn. uszczerbek na zdrowiu, spowodowany tym wypadkiem, może ujawnić się po okresie ubezpieczenia.
3. Trwały uszczerbek na zdrowiu określany jest dopiero po zakończonym leczeniu. Leczenie po wypadku może trwać długo i wykraczać poza okres ubezpieczenia. W praktyce zakłady ubezpieczeń stosują w związku z tym granicę dla wystąpienia skutku wypadku ubezpieczeniowego X lat od daty tego wypadku (najczęściej są to 2 lata). Termin ten musi być wyraźnie podany w OWU. Wyznaczenie takiego terminu oznacza, że zakład ubezpieczeń ostatecznie ustala na ten dzień trwały uszczerbek na zdrowiu, a poprawa albo pogorszenie stanu zdrowia w przyszłości po tej dacie nie będzie już brane pod uwagę do wysokości świadczenia.
4. Świadczenia wypłacane za fakt zaistnienia wypadku z określonym skutkiem mogą być wypłacone przed zakończeniem leczenia.

➜ Podstawowe dokumenty na podstawie których świadczenie jest wypłacane:

- dokumentacja medyczna,
- opinia, orzeczenie lekarskie,
- ewentualna ugoda z zakładem ubezpieczeń.

➜ Zasady odpowiedzialności

Zazwyczaj % uszczerbku na zdrowiu ustalany jest na podstawie odrębnych tabel opracowanych przez zakład ubezpieczeń. Tabele te są dostępne dla każdego ubezpieczonego na stronie internetowej zakładu ubezpieczeń lub w jego placówce.

Ustalony % trwałego uszczerbku na zdrowiu odnoszony jest do ustalonej sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu. Wyliczenie następuje według jednego z wariantów podanych we wstępie tego punktu.

Suma ubezpieczenia dotyczy jednej osoby – nawet w przypadku umowy grupowej. Suma ta może być ustalona na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe albo na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

Suma z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu określana jest często jako suma główna w ubezpieczeniu NNW. Wypłata jest dokonywana na rzecz ubezpieczonego albo po jego śmierci na rzecz osób uprawnionych.

Warto wiedzieć, że…

W przypadku ustalania następstw nieszczęśliwych wypadków polegających na trwałym uszczerbku na zdrowiu – najczęściej komisja lekarska przeprowadzana jest tylko w najcięższych przypadkach medycznych lub przy rozpatrywaniu odwołań (z uwagi na pojawienie się nowych okoliczności sprawy) lub reklamacji. W praktyce można mieć do czynienia z uproszczoną ścieżką ustalania wysokości trwałego uszczerbku na zdrowiu. Dotyczy ona typowych przypadków (złamania kości, utrata palców, zębów, określony rodzaj ran, urazy stawów) i wówczas:

- odstępuje się od badania lekarskiego (komisji lekarskiej),
- proponuje się poszkodowanemu ubezpieczonemu (albo jego przedstawicielowi) wyliczoną kwotę świadczenia odpowiadającą średniemu trwałemu uszczerbkowi za dany uraz,
- realizacja świadczenia następuje bezpośrednio po pozyskaniu zgody na zaproponowaną kwotę.

Wskaźniki, w oparciu o które ustalana jest wysokość świadczenia w trybie uproszczonym, wypracowane są przez lekarzy orzeczników i stanowią z reguły średnią orzeczeń z tytułu trwałego uszczerbku za dany uraz z roku poprzedniego. Wskaźniki te są sukcesywnie aktualizowane. Jednak poszkodowany nie musi się na to godzić. Wówczas sprawa zostanie przekazana do opinii lekarza orzecznika wydawanej na podstawie dokumentacji medycznej.

W tym przypadku wypłata świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu następuje w oparciu o wydane orzeczenie lekarskie bez przeprowadzenia badania lekarskiego.

Trzecia ścieżka to standardowa likwidacja szkody, która polega na ustaleniu trwałego uszczerbku na zdrowiu w oparciu o orzeczenie lekarskie wydane po bezpośrednim badaniu poszkodowanego.

Świadczenie z tytułu śmierci ubezpieczonego

➜ Warunki przyznania świadczenia:
1. śmierć jest skutkiem wypadku ubezpieczeniowego,
2. co do zasady wypadek ubezpieczeniowy musi wystąpić w okresie ubezpieczenia, ale jego skutek może się ujawnić później, tzn. śmierć będąca następstwem tego wypadku może nastąpić po okresie ubezpieczenia.

➜ Podstawowe dokumenty na podstawie których świadczenie jest wypłacane:
- akt zgonu,
- dokumentacja medyczna, karta zgonu.

Warto wiedzieć, że...
W przypadku rozpatrywania zgłoszonych roszczeń związanych ze śmiercią poszkodowanego, istotnym dokumentem jest karta statystyczna do karty zgonu. Ustala ona chronologię zdarzeń zdrowotnych prowadzących do zgonu. Wskazuje na wyjściową, wtórną i bezpośrednią przyczynę śmierci.

➜ Zasady odpowiedzialności
Suma świadczenia ustalana jest albo jako % sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, albo jako odrębna suma kwotowa. Świadczenie z tytułu śmierci wypłacane jest uposażonemu imiennie albo zgodnie z zapisem w OWU, w następującej kolejności – małżonkowi, dzieciom, rodzicom, innym osobom; jeśli jest kilka osób uprawnionych – w częściach równych. Ustalona suma świadczenia dotyczy jednej osoby – nawet w przypadku umowy grupowej.

Ważne!
W przypadku śmierci ubezpieczonego, określając odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń z tytułu ostatecznego skutku wypadku, z reguły uwzględnia się wypłacone wcześniej świadczenie za trwały uszczerbek.

Przykładowo:
w wyniku wypadku poszkodowany doznał ciężkich obrażeń ciała. Objęty był ochroną ubezpieczeniową z ubezpieczenia NNW szkolnego na sumę ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 20 000 zł.

Lekarze ustalili trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 45%. Wypłacone zostało świadczenie w wysokości 9000 zł. Niestety, poszkodowany zmarł. Lekarze wskazali, że przyczyną śmierci były obrażenia doznane w wypadku. Świadczenie z tytułu śmierci określone było w umowie ubezpieczenia w wysokości równej 50% sumy ubezpieczenia dla trwałego uszczerbku na zdrowiu. Świadczenie z tytułu śmierci wynosiło zatem kwotowo 10 000 zł. Osobie uprawnionej do świadczenia z tytułu śmierci zakład ubezpieczeń wypłacił jednak tylko 1000 zł z uwagi na to, że wcześniej wypłacone już było świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu w kwocie 9000 zł.

Zwrot kosztów protezowania (lub zwrot kosztów zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych)

➜ Warunki przyznania świadczenia:
1. konieczność zakupu protez jest skutkiem wypadku ubezpieczeniowego,
2. co do zasady wypadek ubezpieczeniowy musi wystąpić w okresie ubezpieczenia, ale jego skutek może się ujawnić później, tj. konieczność korzystania z protez może być stwierdzona już po okresie ubezpieczenia.

➜ Podstawowe dokumenty na podstawie których świadczenie jest wypłacane:
- rachunki, faktury,
- dowody zapłaty rachunków i faktur.

➜ Zasady odpowiedzialności

Świadczenie to ma swój odrębny limit procentowy lub kwotowy, ale spotykane są różne zasady odpowiedzialności dotyczące tego świadczenia, np.: określany jest limit na jedno zdarzenie albo na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, podany limit ustalony jest jako dodatkowy ponad sumą dla trwałego uszczerbku na zdrowiu albo może być to limit w ramach sumy dla trwałego uszczerbku (tzw. konsumpcja sumy). Jest to suma, do wysokości której wypłaty realizowane są w formie refundacji za poniesione faktyczne koszty. Świadczenie to jest bowiem zawsze limitowane wysokością faktycznie poniesionych kosztów. Ustalona suma dotyczy jednej osoby – nawet w przypadku umowy grupowej.

Warto wiedzieć, że…

Najczęściej stosowanym przez zakłady ubezpieczeń „pomocnikiem" przy rozpatrywaniu zgłoszonych roszczeń, w odniesieniu do przedmiotów ortopedycznych, jest wykaz stanowiący załącznik do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia

29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie[16].

Zwrot kosztów przeszkolenia zawodowego osób niepełnosprawnych

➜ Warunki przyznania świadczenia:
1. konieczność przeszkolenia zawodowego jest skutkiem wypadku ubezpieczeniowego,
2. co do zasady wypadek ubezpieczeniowy musi wystąpić w okresie ubezpieczenia, ale jego skutek może się ujawnić później, czyli konieczność przejścia przeszkolenia zawodowego może być stwierdzona już po okresie ubezpieczenia.

➜ Podstawowe dokumenty na podstawie których świadczenie jest wypłacane:
- rachunki, faktury,
- dowody zapłaty rachunków i faktur.

➜ Zasady odpowiedzialności

Świadczenie to ma swój odrębny limit procentowy lub kwotowy. Występują różne zasady odpowiedzialności dotyczące tego świadczenia, np.: określany jest limit na jedno zdarzenie albo na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Podany limit ustalony jest jako dodatkowy ponad sumą dla trwałego uszczerbku na zdrowiu lub może być to limit w ramach sumy dla trwałego uszczerbku (tzw. konsumpcja sumy). Jest to suma, do wysokości której wypłaty są realizowane w formie refundacji za poniesione faktyczne koszty. Ustalona suma świadczenia dotyczy jednej osoby – nawet w przypadku umowy grupowej.

Warto wiedzieć, że…

To świadczenie wypłacane jest wówczas, gdy w wyniku doznanych w wypadku obrażeń poszkodowany traci na stałe możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, ale jego stan zdrowia pozwala na wykonywanie innych rodzajów prac.

Przykładowo:
poszkodowany jest zawodowym kierowcą autobusów. Po wypadku nie może dalej prowadzić samochodu z uwagi na całkowitą utratę kończyny dolnej. Pracodawca proponuje mu pracę na innym stanowisku – w biurze, w logistyce. Warunkiem jest jednak umiejętność pracy na komputerze. Poszkodowany chce skorzystać z tej szansy i zapisuje się na kurs komputerowy, aby przystosować

[16] Dz. U. z 2023 r. poz. 823.

się do nowej pracy oraz pozyskać nowe umiejętności zawodowe. Zwrot kosztów poniesionych na ukończenie kursu komputerowego będzie wypłaconym świadczeniem.

Uciążliwe leczenie, zadośćuczynienie

➜ Warunki przyznania świadczenia:
1. uciążliwe leczenie jest skutkiem wypadku ubezpieczeniowego,
2. co do zasady wypadek ubezpieczeniowy musi wystąpić w okresie ubezpieczenia, ale jego skutek może się ujawnić później, czyli uciążliwości dotyczące leczenia mogły zaistnieć już po okresie ubezpieczenia.

➜ Podstawowe dokumenty na podstawie których świadczenie jest wypłacane:
- dokumentacja medyczna.

➜ Zasady odpowiedzialności

Świadczenie to z reguły jest wypłacane, gdy brak jest trwałego uszczerbku na zdrowiu, ale w trakcie leczenia była przeprowadzana operacja lub hospitalizacja trwająca minimum kilka dni (np. 5–7 dni). W umowie ubezpieczenia ustalona jest na to świadczenie odrębna suma. Może być to suma ustalona w ramach sumy dla trwałego uszczerbku na zdrowiu. Ustalona suma dotyczy jednej osoby – nawet w przypadku umowy grupowej.

Ubezpieczenie usług assistance

➜ Warunki przyznania świadczenia, realizacji usługi w ramach assistance:
1. potrzeba skorzystania z usług assistance jest skutkiem wypadku ubezpieczeniowego,
2. co do zasady wypadek ubezpieczeniowy musi wystąpić w okresie ubezpieczenia, ale jego skutek może ujawnić się później, czyli potrzeba skorzystania z określonych usług assistance może zaistnieć już po okresie ubezpieczenia.

➜ Podstawowe dokumenty na podstawie których świadczenie jest wypłacane:
- w zależności od usługi. Ważna zasada: najpierw należy zadzwonić do Centrum Alarmowego w celu ustalenia postępowania w sytuacji zaistnienia danego zdarzenia.

➜ Zasady odpowiedzialności

Najczęściej warunkiem przyjęcia odpowiedzialności przez zakład ubezpieczeń jest dokonanie zgłoszenia do Centrum Alarmowego i postępowanie zgodnie ze wskazówkami podanymi przez operatora. Z reguły każda usługa ma swój

limit. Może też być ustalony limit na wszystkie usługi albo grupy usług. Limit jest albo niezależny od sumy głównej, albo każda wypłata pomniejsza sumę główną.

Ważne!
Assistance może być rozumiane jako organizacja i pokrycie kosztów usług albo jako sama organizacja usług (wówczas pokrycie kosztów usługi pozostaje już w gestii ubezpieczonego).
Ustalona suma usług dotyczy jednej osoby – nawet w przypadku umowy grupowej.
Najczęściej spotykane usługi assistance w ubezpieczeniu NNW szkolnym:

1) Pomoc medyczna:
   → wizyta lekarza w miejscu pobytu ubezpieczonego,
   → wizyta ubezpieczonego u lekarza w placówce,
   → wizyta pielęgniarki w miejscu pobytu ubezpieczonego,
   → transport.
2) Pomoc rehabilitacyjna i pielęgnacyjna:
   → organizacja procesu rehabilitacji,
   → dostawa drobnego sprzętu rehabilitacyjnego lub medycznego,
   → dostawa leków,
   → domowa opieka pielęgniarska po hospitalizacji.
3) Pomoc psychologa dla ubezpieczonego albo osób bliskich (w przypadku śmierci ubezpieczonego).
4) Korepetycje (lekcje prywatne lub prywatne nauczanie indywidualne).
5) Infolinia medyczna i telefoniczna konsultacja z lekarzem Centrum Alarmowego.

Grupa świadczeń dotyczących zwrotu poniesionych kosztów: leczenia, rehabilitacji, naprawy lub zakupu zniszczonych przedmiotów ortopedycznych, zakupu wózka inwalidzkiego, przystosowania miejsca zamieszkania, leczenia po ekspozycji zawodowej

➜ Warunki przyznania świadczenia:
   1. poniesione koszty są związane z wypadkiem ubezpieczeniowym,
   2. co do zasady wypadek ubezpieczeniowy musi wystąpić w okresie ubezpieczenia, ale jego skutek może ujawnić się później, czyli konieczność np. zakupu leków czy odbycia rehabilitacji powstaje już po okresie ubezpieczenia,
   3. najczęściej koszty są zwracane nawet wówczas, gdy finalnie brak jest trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem ubezpieczeniowym.

➜ Podstawowe dokumenty na podstawie których świadczenie jest wypłacane:

- rachunki,
- dowody zapłaty rachunków.

➜ Zasady odpowiedzialności

Koszty są zwracane na zasadzie refundacji, czyli najpierw muszą zostać poniesione, a potem są zwracane. Są to koszty uzasadnione medycznie lub życiowo. W przypadku rehabilitacji najczęściej zakłady ubezpieczeń przyjmują, że jest ona związana z urazami doznanymi w wypadku, jeżeli konieczność jej przeprowadzenia została określona nie później niż w okresie 6 miesięcy od wypadku.

Świadczenie to ma swój odrębny limit procentowy lub kwotowy, ale spotykane są znów różne zasady odpowiedzialności dotyczące tego świadczenia, np.: określany jest limit na jedno zdarzenie albo na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Podany limit ustalony jest jako dodatkowy ponad sumą dla trwałego uszczerbku na zdrowiu albo może być to limit w ramach sumy dla trwałego uszczerbku (tzw. konsumpcja sumy). Jest to suma, do której wysokości są wypłaty, ale w formie refundacji za poniesione faktyczne koszty.

Ustalona suma dotyczy jednej osoby – nawet w przypadku umowy grupowej.

Ryczałt za niezdolność do nauki, pracy

➜ Warunki przyznania świadczenia:

1. niezdolność do nauki, pracy jest skutkiem wypadku ubezpieczeniowego,
2. co do zasady wypadek ubezpieczeniowy musi wystąpić w okresie ubezpieczenia, ale jego skutek może ujawnić się później, czyli niezdolność do nauki lub pracy będzie trwała po okresie ubezpieczenia. Z uwagi na swoją specyfikę, skutek z reguły występuje bardzo szybko po wypadku – wynika to z relacji urazu i niezdolności do funkcjonowania w normalnym życiu,
3. najczęściej świadczenie jest wypłacane nawet wówczas, gdy finalnie brak jest trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem ubezpieczeniowym.

➜ Podstawowe dokumenty na podstawie których świadczenie jest wypłacane:

- zwolnienie lekarskie,
- dokumentacja medyczna.

➜ Zasady odpowiedzialności

Najczęściej ustalona jest dzienna suma świadczenia. Świadczenie wypłacane jest za określone dni, których granice zostały określone w OWU (tj. płatne jest od określonego dnia po wypadku i do określonego dnia po wypadku).

Świadczenie to ma swój odrębny limit procentowy lub kwotowy, ale spotykane są również różne zasady odpowiedzialności dotyczące tego świadczenia, np. określany jest limit na jedno zdarzenie albo na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Podany limit ustalony jest jako dodatkowy ponad sumą dla trwałego uszczerbku na zdrowiu albo może być to limit w ramach sumy dla trwałego uszczerbku (tzw. konsumpcja sumy). Ustalona suma dotyczy jednej osoby – nawet jak jest to umowa grupowa.

Dieta szpitalna

➜ Warunki przyznania świadczenia:

1. pobyt w szpitalu jest skutkiem wypadku ubezpieczeniowego,
2. co do zasady wypadek ubezpieczeniowy musi wystąpić w okresie ubezpieczenia, ale jego skutek może się ujawnić później, czyli pobyt w szpitalu może być już po okresie ubezpieczenia,
3. najczęściej świadczenie to jest wypłacane nawet wówczas, gdy finalnie brak jest trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem ubezpieczeniowym.

➜ Podstawowe dokumenty na podstawie których świadczenie jest wypłacane:

- dokumentacja medyczna, karta z leczenia szpitalnego.

➜ Zasady odpowiedzialności

Najczęściej ustalona jest dzienna suma. Świadczenie wypłacane jest za określone dni, których granice zostały określone w OWU (tj. płatne jest od określonego dnia pobytu w szpitalu i do określonego dnia pobytu w szpitalu). Ustalona suma dotyczy jednej osoby – nawet w przypadku umowy grupowej.

Grupa świadczeń za fakt wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego: nowotworu złośliwego, oparzenia i odmrożenia, wstrząśnienia mózgu, pogryzienia i pokąsania przez zwierzęta, poważnego zachorowania, zakażenia wskutek ekspozycji zawodowej

➜ Warunki przyznania świadczenia:

1. co do zasady wypadek ubezpieczeniowy musi wystąpić w okresie ubezpieczenia,
2. świadczenia te dotyczą samego faktu wystąpienia określonych zdarzeń i nie są w żaden sposób związane z ustalaniem trwałego uszczerbku na zdrowiu.

➜ Podstawowe dokumenty na podstawie których świadczenie jest wypłacane:

- dokumentacja medyczna, karta z leczenia szpitalnego.

➜ Zasady odpowiedzialności

Jednorazowa wypłata 100% ustalonej sumy dla tego świadczenia. Ustalona suma dotyczy jednej osoby – nawet w przypadku umowy grupowej.

Grupa świadczeń dotyczących zaistnienia śmierci: ubezpieczonego na terenie placówki szkolnej, ubezpieczonego z powodu nowotworu złośliwego, ubezpieczonego z powodu wady serca, ubezpieczonego z powodu sepsy, rodzica lub rodziców ubezpieczonego z powodu nieszczęśliwego wypadku (świadczenie to zamiennie występuje jako pokrycie czesnego w przypadku śmierci rodzica)

➜ Warunki przyznania świadczenia:
1. co do zasady wypadek ubezpieczeniowy musi wystąpić w okresie ubezpieczenia,
2. świadczenia te posiadają swoje odrębne limity, tzn. ich wysokość nie jest powiązana z sumą ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu.

➜ Podstawowe dokumenty na podstawie których świadczenie jest wypłacane:
- dokumentacja medyczna, karta z leczenia szpitalnego,
- akt zgonu.

➜ Zasady odpowiedzialności
Jednorazowa wypłata 100% ustalonej sumy dla tego świadczenia. Wypłata jest niezależna od świadczenia podstawowego z tytułu śmierci i od innych świadczeń związanych ze śmiercią. Ustalona suma dotyczy jednej osoby – nawet w przypadku umowy grupowej.

IV.10. Suma ubezpieczenia w ubezpieczeniu NNW szkolnym a wysokość świadczeń przysługujących z umowy

W ubezpieczeniu NNW szkolnym **główną sumą ubezpieczenia jest** z reguły **suma podana dla świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu.** Pozostałe świadczenia przysługujące z umowy ubezpieczenia są przeważnie podane jako wartość procentowa od sumy głównej.

Przykładowo:
suma ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wynosi 10 000 zł. Zwrot kosztów leczenia przewidziany jest do wysokości 20% sumy ubezpieczenia dla trwałego uszczerbku na zdrowiu, co oznacza, że koszty leczenia będą pokrywane maksymalnie do wysokości 2000 zł.

Suma ubezpieczenia podana w umowie ubezpieczenia dotyczy jednej osoby – nawet w przypadku umowy grupowej. Suma ubezpieczenia może być określona na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe albo na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

Ważne!
Trzeba też mieć na uwadze, że zakład ubezpieczeń może różnie określić wypłatę świadczeń w stosunku do głównej sumy ubezpieczenia, tzn. może wprowadzić konsumpcję sumy albo określić, że jest to dodatkowy limit.

Przykładowe zapisy OWU:
- *Zakład ubezpieczeń zwraca koszty poniesione przez poszkodowanego na rehabilitację do 50% limitu określonego w ramach sumy ubezpieczenia dla trwałego uszczerbku na zdrowiu, ale nie więcej niż 5000 zł.*
- *Limit odpowiedzialności w ramach świadczenia kosztów leczenia wynosi 10% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków określonej dla trwałego uszczerbku na zdrowiu i przysługuje ponad sumę ubezpieczenia.*

Ważne!
Należy zwrócić uwagę, że wysokość sumy ubezpieczenia jest bardzo ważna, bo determinuje ona wysokość świadczeń z umowy ubezpieczenia przysługujących w razie wypadku ubezpieczeniowego.
Zależność jest bardzo prosta – **im wyższa suma ubezpieczenia, tym wyższe świadczenie**. Bardzo istotne jest to przede wszystkim przy świadczeniu z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, ale również przy innych świadczeniach, których wysokość została określona procentowo.

Przeanalizujmy to na trzech przypadkach sumy ubezpieczenia.
Suma ubezpieczenia dla trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalona jest w wysokości: 5000 zł, 10 000 zł, 20 000 zł. Po wypadku trwały uszczerbek został określony w wysokości 5%. Przysługujące świadczenie z umowy ubezpieczenia w każdym z trzech przypadków wyniesie odpowiednio: 250 zł, 500 zł, 1000 zł.

IV.11. Postanowienia OWU ograniczające odpowiedzialność

W OWU zawsze podany jest katalog wyłączeń odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń. Jest to przeważnie osobny rozdział OWU, w którym wskazane jest za co i w jakich sytuacjach zakład ubezpieczeń na pewno nie wypłaci świadczenia.

Ważne!

Należy dokładnie przeanalizować katalog wyłączeń.

W przypadku ubezpieczenia NNW szkolnego **najczęściej** zakłady ubezpieczeń stosują następujące wyłączenia ochrony:

1. kierowania przez ubezpieczonego pojazdem silnikowym lub innym niż silnikowy bez posiadania uprawnień do kierowania danym pojazdem, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego lub umowa dotyczy nauki jazdy,
2. znajdowania się w stanie nietrzeźwości lub po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii[17], chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego,
3. znajdowania się w stanie po użyciu leków lub środków uznanych za doping, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego,
4. zatrucia spowodowanego spożywaniem alkoholu lub użyciem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
5. udziału ubezpieczonego w bójkach (z wyjątkiem działania w obronie koniecznej),
6. umyślnego popełnienia albo usiłowania popełnienia przez ubezpieczonego przestępstwa, samobójstwa lub umyślnego samookaleczenia,
7. uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia powstałego w związku z wykonywaniem procedur medycznych, bez względu na to przez kogo były wykonywane, chyba że wykonywanie procedur medycznych dotyczyło bezpośrednich następstw nieszczęśliwego wypadku,
8. czynnego udziału ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg lub sabotażu, chyba że udział wynikał z czynności służbowych,
9. skażenia jądrowego, chemicznego lub napromieniowania.

Warto wiedzieć, że...

W takim katalogu nie wszystko może być ujęte. Dlaczego? Otóż **brak odpowiedzialności może wynikać nie tylko z okoliczności, w jakich doszło do wypadku (jak wymienione wcześniej przypadki), ale również z braku spełnienia definicji**

[17] Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172, z późn. zm., dalej „ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii").

nieszczęśliwego wypadku, czyli z powodu wystąpienia nagłego zachorowania, często błędnie zakwalifikowanego jako nieszczęśliwy wypadek.

Ważne!

Nagłość wystąpienia choroby nie jest przesłanką do porównywania jej do nieszczęśliwego wypadku. Poniższe rozpoznania medyczne, z reguły ujawniające się w sposób nagły, stanowią stany chorobowe, za które zakład ubezpieczeń nie będzie ponosił odpowiedzialności w ramach ubezpieczenia NNW szkolnego:

- → **uwypuklenie lub przepuklina jądra miażdżystego kręgosłupa oraz następstwa innych chorób kręgosłupa**, np. korzeniowe zespoły bólowe związane ze zmianami zwyrodnieniowymi, degeneracyjnymi chrząstki, przeciążeniowymi, nowotworami,
- → **odma samoistna**,
- → **odklejenie siatkówki oka, zatory lub zakrzepice naczyń oka, zwichnięcie soczewki oka, uszkodzenie ciała szklistego** związane z wysiłkiem, zwłaszcza w przypadku współistnienia chorób przewlekłych, zmian zwyrodnieniowych lub wad wzroku,
- → **choroby zakaźne lub pasożytnicze, zatrucia pokarmowe**, których źródłami są zakażone produkty i przetwory mięsne, mleczne (np. ciastka, kremy, lody). Tak samo będą traktowane pasożytnicze choroby odzwierzęce (np. włośnica),
- → **neuropatie nerwów obwodowych**, np. neuralgia, zapalenie nerwu twarzowego lub trójdzielnego,
- → **przepukliny brzuszne (pachwinowe, pępkowe), udowe** – wrodzone lub nabyte, niebędące skutkiem pourazowego uszkodzenia powłok jamy brzusznej, a jedynie ujawniające się pod wpływem wysiłku fizycznego oraz przepukliny pooperacyjne,
- → **dolegliwości stawu kolanowego związane z przewlekłym uszkodzeniem chrząstki stawowej lub łąkotek**,
- → **złamania kości zmęczeniowe, przeciążeniowe, marszowe** – często dotyczy to osób uprawiających sport,
- → **złamania patologiczne** – tj. spowodowane przewlekłym procesem chorobowym kości,
- → **zespół cieśni** – np. nadgarstka,
- → **nagła utrata słuchu powstała wskutek narażeń na długie lub wielokrotnie powtarzane działanie fali akustycznej**,
- → **nawykowe (czyli nawracające) zwichnięcia stawów, rzepki**,

- → **torbiele**,
- → **guzy nowotworowe**,
- → **skutki operacji plastycznych o charakterze estetycznym** a nie usuwanie skutków powypadkowych,
- → **następstwa zachłyśnięcia** treścią żołądkową zaaspirowaną do dróg oddechowych,
- → **wirusowe zapalenie wątroby** – chyba że jest związane z leczeniem bezpośrednich skutków nieszczęśliwego wypadku lub zdarzenia objętego odpowiedzialnością w ramach zawartej umowy ubezpieczenia,
- → **uszkodzenia ciała powstałe wskutek utraty przytomności wynikającej z objawów zdiagnozowanej choroby**, np. zespoły zaburzeń krążenia mózgowego, nowotwory ośrodkowego układu nerwowego itp.

Ważne!
Oprócz treści OWU wyraźnie poświęconych wyłączeniom, uważnie trzeba przyjrzeć się także zapisom definicji użytych pojęć. Każdy z zakładów ubezpieczeń może dowolnie zdefiniować dane pojęcie – musi to być jednak wyraźnie zapisane w OWU. **Definicje mają bardzo ważne znaczenie w ubezpieczeniach, ponieważ zakład ubezpieczeń określa w nich, jak rozumie znaczenie podanych w OWU pojęć, np. sportów wysokiego ryzyka, sportów rekreacyjnych czy sportów wyczynowych** (jest to szczególnie ważne w przypadku wypadku zaistniałego podczas uprawiania sportu) lub np. definicji konkretnych chorób czy stanów chorobowych, zdefiniowanych przedmiotów ortopedycznych czy podanych w definicjach zakresów usług medycznych itp.

V PODSUMOWANIE – NA CO ZWRACAĆ UWAGĘ PRZY ZAWIERANIU UMOWY UBEZPIECZENIA NNW SZKOLNEGO?

1. Gdzie obowiązuje ochrona ubezpieczeniowa (np. czy jedynie w czasie przebywania w placówce szkolnej, czy bez względu na miejsce przebywania przez całą dobę)?
2. Jakie aktywności objęte są ochroną (np. czy tylko nauka i zajęcia szkolne, czy także wszystkie aktywności życia prywatnego)? Czy zajęcia sportowe są objęte ochroną (np. udział w zajęciach SKS)?
3. Jaki jest zakres terytorialny ubezpieczenia (np. tylko w Polsce czy na całym świecie)?

4. Jaki przedmiot ubezpieczenia jest wskazany w umowie? Czy tylko następstwa wypadków ubezpieczeniowych, czy także przewidziane są świadczenia za sam fakt zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego?
5. Jakie świadczenia przewiduje umowa ubezpieczenia?
6. Jaka jest wysokość głównej sumy ubezpieczenia i jakie są wskazane wysokości sum dla pozostałych świadczeń? Czy są to limity w ramach głównej sumy ubezpieczenia, czy niezależne od głównej sumy ubezpieczenia?
7. Jakie są wskazane w umowie ubezpieczenia wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń?

Ważne!
Aby ubezpieczenie spełniło swoją rolę i w razie wypadku ubezpieczeniowego zapewniło realną pomoc finansową, trzeba o to zadbać w momencie dokonywania wyboru ubezpieczenia. Świadczenia z umowy będą tym wyższe, im wyższa będzie suma ubezpieczenia.

Czy wiesz, że...
Składki za ubezpieczenia NNW szkolne kształtują się najczęściej na poziomie kilkudziesięciu złotych za cały rok.
Trzeba pamiętać jednak, że niska wysokość składki wiąże się z niskimi sumami ubezpieczenia i ograniczonym zakresem ochrony.
Zwyczajowo zakłady ubezpieczeń oferują różne warianty ubezpieczenia NNW szkolnego, różniące się zakresem ochrony i wysokością składki ubezpieczeniowej.

VI WAŻNE INFORMACJE OGÓLNE

W Polsce działalność zakładów ubezpieczeń oraz pośredników ubezpieczeniowych jest uregulowana przepisami prawa, a nadzór nad tą działalnością sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego (dalej: KNF)[18]. Ma to ogromne znaczenie dla osób, które poszukują odpowiednich dla siebie ubezpieczeń, ponieważ osoby te przed zawarciem umowy ubezpieczenia mogą sprawdzić na stronie internetowej KNF[19], m.in.:

[18] Ustawa o nadzorze nad rynkiem finansowym.
[19] www.knf.gov.pl

- czy dany zakład ubezpieczeń ma zezwolenie KNF[20] na oferowanie ubezpieczeń NNW,
- czy pośrednik, u którego zamierzają kupić ubezpieczenie, znajduje się w rejestrze pośredników ubezpieczeniowych prowadzonym przez KNF[21],
- czy podmiot oferujący zakup ubezpieczenia NNW nie jest wpisany na Listę ostrzeżeń publicznych KNF[22].

Co więcej – każdy, kto zawrze umowę ubezpieczenia, a umowa ta jest (jego zdaniem) nieprawidłowo realizowana (np. otrzymał odmowę wypłaty świadczenia lub świadczenie zostało nieterminowo wypłacone), może złożyć wniosek o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego[23] (po uprzednim zgłoszeniu reklamacji do zakładu ubezpieczeń), do miejskiego lub powiatowego rzecznika konsumentów lub złożyć wniosek o mediację lub arbitraż do Sądu Polubownego przy KNF.

[20] Ustawa ubezpieczeniowa.
[21] Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń.
[22] www.knf.gov.pl
[23] Art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 187, z późn. zm.); www.rf.gov.pl

VII MATERIAŁ POMOCNICZY DO SPRAWDZENIA WIEDZY NABYTEJ PRZEZ UCZNIÓW

VII.1. TEST

Test jednokrotnego wyboru – 10 pytań z trzema odpowiedziami, tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa.

1. Celem ubezpieczenia NNW szkolnego jest m.in.:
   a) naprawa rozbitego podczas wypadku samochodu
   b) wsparcie finansowe osoby poszkodowanej i jej bliskich
   c) pożyczenie przez zakład ubezpieczeń pieniędzy osobie poszkodowanej na leczenie

2. Ubezpieczenie NNW szkolne adresowane jest m.in. do:
   a) osób bezrobotnych
   b) pracowników szpitali
   c) uczniów i nauczycieli

3. Ubezpieczenie NNW szkolne jest ubezpieczeniem:
   a) całkowicie i bezwarunkowo dobrowolnym
   b) obowiązkowym
   c) dobrowolnym, gdy jest zawierane indywidualnie, ale obowiązkowym, gdy umowę zawiera szkoła

4. Ubezpieczenie NNW szkolne może być ubezpieczeniem:
   a) wyłącznie grupowym i niedopuszczalna jest forma indywidualna
   b) grupowym albo indywidualnym
   c) wyłącznie indywidualnym i niedopuszczalna jest forma grupowa

5. Przedmiot ubezpieczenia NNW szkolnego to:
   a) odpowiedzialność cywilna nauczycieli
   b) mienie należące do placówki szkolnej
   c) następstwa wypadku ubezpieczeniowego lub sam fakt wystąpienia tego wypadku

6. Co do zasady nieszczęśliwy wypadek w ubezpieczeniu NNW szkolnym to:
   a) zdarzenie nagłe, niezależne od woli ubezpieczonego, wywołane przyczyną zewnętrzną i powodujące rozstrój zdrowia, uszkodzenie ciała lub śmierć

b) zdarzenie nagłe, specjalnie spowodowane przez ubezpieczonego
c) zdarzenie nagłe, niezależne od woli ubezpieczonego, wywołane przyczyną wewnętrzną (chorobą lub stanem chorobowym)

7. Następstwa nieszczęśliwego wypadku to:
   a) rozstrój zdrowia lub uszkodzenie ciała
   b) rozstrój zdrowia, uszkodzenie ciała lub śmierć i związane z tym: pobyt w szpitalu, leczenie, rehabilitacja itp.
   c) śmierć ubezpieczonego

8. Trwały uszczerbek na zdrowiu oznacza:
   a) przejściowe upośledzenie ruchowe spowodowane wypadkiem
   b) przejściowe dolegliwości bólowe spowodowane wypadkiem
   c) trwałe, nierokujące poprawy uszkodzenie danego organu, narządu lub układu, polegające na fizycznej utracie tego organu, narządu lub układu lub upośledzenie jego funkcji

9. Wysokość sumy ubezpieczenia:
   a) jest bardzo ważna, ponieważ stanowi podstawę obliczenia wysokości świadczenia
   b) w ogóle nie jest istotna w ubezpieczeniu NNW szkolnym
   c) zawsze jest stała i oferowana przez wszystkie zakłady ubezpieczeń w tej samej wysokości 10 000 zł

10. Postanowienia ograniczające odpowiedzialność:
   a) ubezpieczenia NNW szkolne w ogóle nie zawierają takich postanowień
   b) zawsze są zawarte w wyraźnie oznaczonej części OWU
   c) nie są ważne i można w ogóle ich nie czytać

VII.2. Krzyżówka

Rozwiązaniem jest odpowiedź na pytanie: które ubezpieczenie stosowane jest na co dzień w szkole? (hasło będzie do odczytania w zaznaczonej kolumnie)

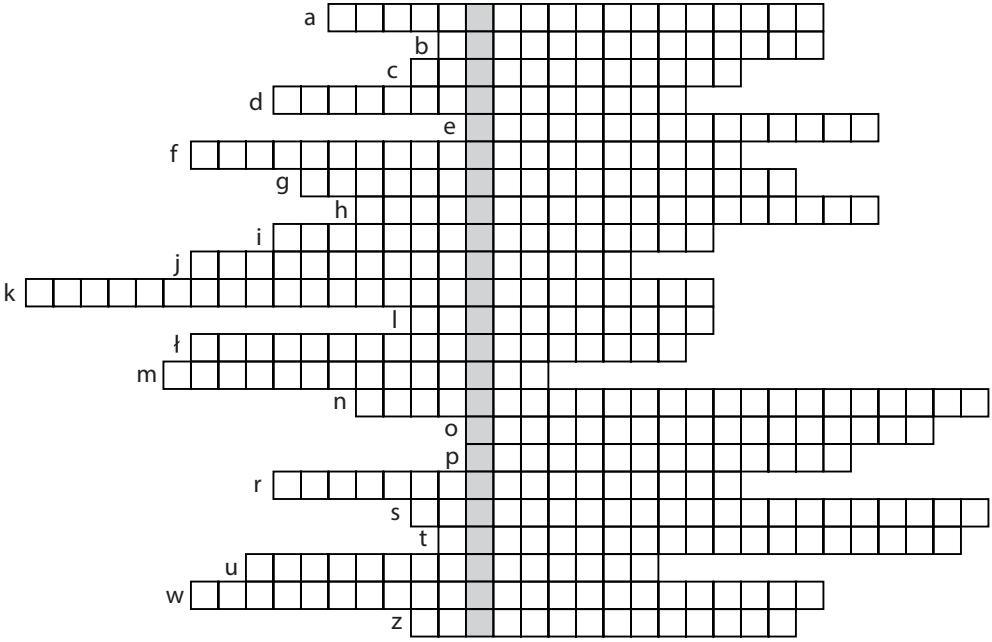

a – zobowiązanie zakładu ubezpieczeń do spełnienia określonych świadczeń w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku i jednocześnie zobowiązanie ubezpieczającego do zapłaty składki (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery U.U., źródło: rozdział III.1 oraz definicje),

b – ten, kto zawiera z zakładem ubezpieczeń umowę ubezpieczenia i zobowiązany jest do rozliczenia składki z zakładem ubezpieczeń (podpowiedź: jedno słowo, początkowa litera U., źródło: rozdział III.2 oraz definicje),

c – ten, któremu zakład ubezpieczeń udziela ochrony ubezpieczeniowej, na którego rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia (podpowiedź: jedno słowo, początkowa litera U., źródło: III.2 oraz definicje),

d – jedna z form umowy ubezpieczenia, gdy osoby ubezpieczone nie są wskazane w umowie z imienia i nazwiska (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: U.B., źródło: rozdział III.4),

e – gdzie najczęściej stosuje się ubezpieczenie NNW szkolne (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: P.S., źródło: rozdział IV),
f – zdarzenie nagłe, niezależne od woli ubezpieczonego, wywołane przyczyną zewnętrzną i powodujące określone następstwa w postaci rozstroju zdrowia, uszkodzenia ciała lub śmierci ubezpieczonego (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: N.W., źródło: rozdział IV.7 oraz definicje),
g – jedna z cech nieszczęśliwego wypadku (podpowiedź: trzy słowa, początkowe litery: N.O.W., źródło: rozdział IV.7),
h – jedna z cech nieszczęśliwego wypadku (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: P.Z., źródło: rozdział IV.7),
i – jedna z cech nieszczęśliwego wypadku (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: N.Z., źródło: rozdział IV.7),
j – jedno z następstw nieszczęśliwego wypadku (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: U.C., źródło: rozdział IV.7),
k – następstwo nieszczęśliwego wypadku, oznaczające trwałe, nierokujące poprawy uszkodzenie danego organu, narządu lub układu, polegające na fizycznej utracie tego organu, narządu lub układu lub upośledzeniu jego funkcji (podpowiedź: cztery słowa, początkowe litery: T.U.N.Z., źródło: rozdział IV.9 oraz definicje),
l – przewidziane umową ubezpieczenia rekompensaty za wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego i jego skutki (podpowiedź: jedno słowo, początkowa litera: Ś., źródło: rozdział IV.9 oraz definicje),
ł – koszty poniesione w związku z koniecznością zakupu protez po wypadku (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: K.P., źródło: rozdział IV.9),
m – koszty poniesione w związku z koniecznością korzystania po wypadku z pomocy medycznej (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: K.L., źródło: rozdział IV.9 oraz definicje),
n – suma określona dla świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu w ubezpieczeniu NNW szkolnym (podpowiedź: trzy słowa, początkowe litery: G.S.U., źródło: rozdział IV.10),
o – katalog warunków określony w OWU, które wskazują na brak ochrony ubezpieczeniowej (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: W.O., źródło: rozdział IV.11),
p – rodzaj sportu, który może być wyłączony z ochrony ubezpieczeniowej w ramach ubezpieczenia NNW szkolnego, do którego mogą zaliczać się zajęcia w ramach SKS (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: S.W., źródło: rozdział IV.5 oraz definicje),
r – umówiona przez strony suma umowy ubezpieczenia, stanowiąca punkt wyjścia do obliczenia świadczeń (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: S.U., źródło: rozdział IV.10 oraz definicje),

s – polisa, certyfikat lub inny dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: D.U., źródło: rozdział III.1 oraz definicje),

t – wypadek ubezpieczeniowy, który może być włączony do ubezpieczenia NNW szkolnego, ale nie jest to nieszczęśliwy wypadek (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: P.Z., źródło: rozdział IV.9 oraz definicje),

u – centrum działające na rzecz zakładu ubezpieczeń oferującego ubezpieczenia assistance (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: C.A., źródło: rozdział IV.9 oraz definicje),

w – ubezpieczenie przewidujące pakiet usług pomocy po wypadku, np. korepetycje (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: U.A., źródło: rozdział VI.9),

z – jedno ze świadczeń w ubezpieczeniu NNW szkolnym związane z pobytem w szpitalu (podpowiedź: dwa słowa, początkowe litery: D.S., źródło: rozdział IV.9).

ROZWIĄZANIA

Klucz odpowiedzi do testu: 1b), 2c), 3a), 4b), 5c), 6a), 7b), 8c), 9a), 10b)

Rozwiązanie krzyżówki:

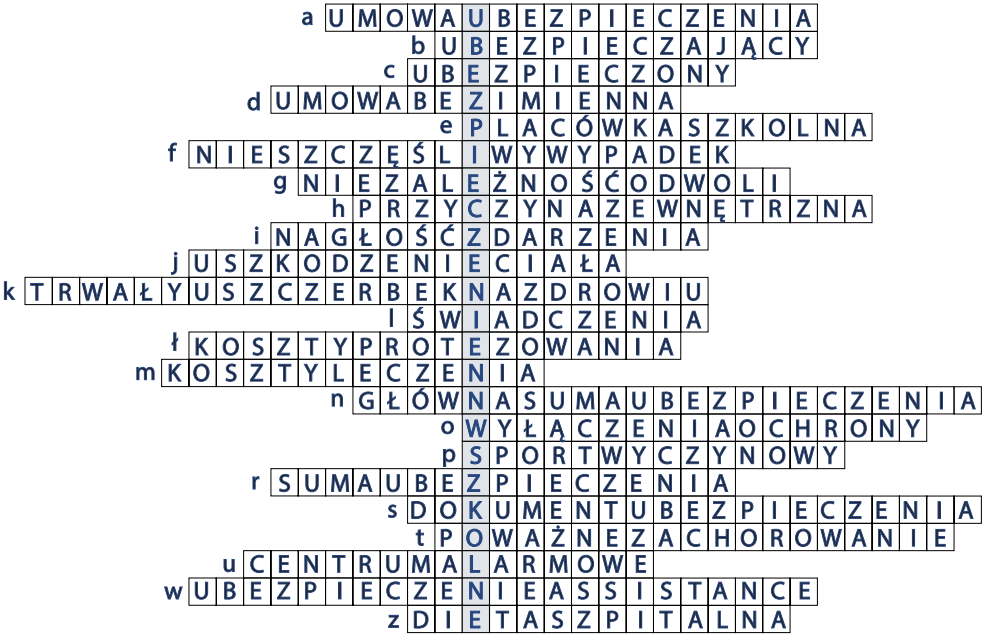

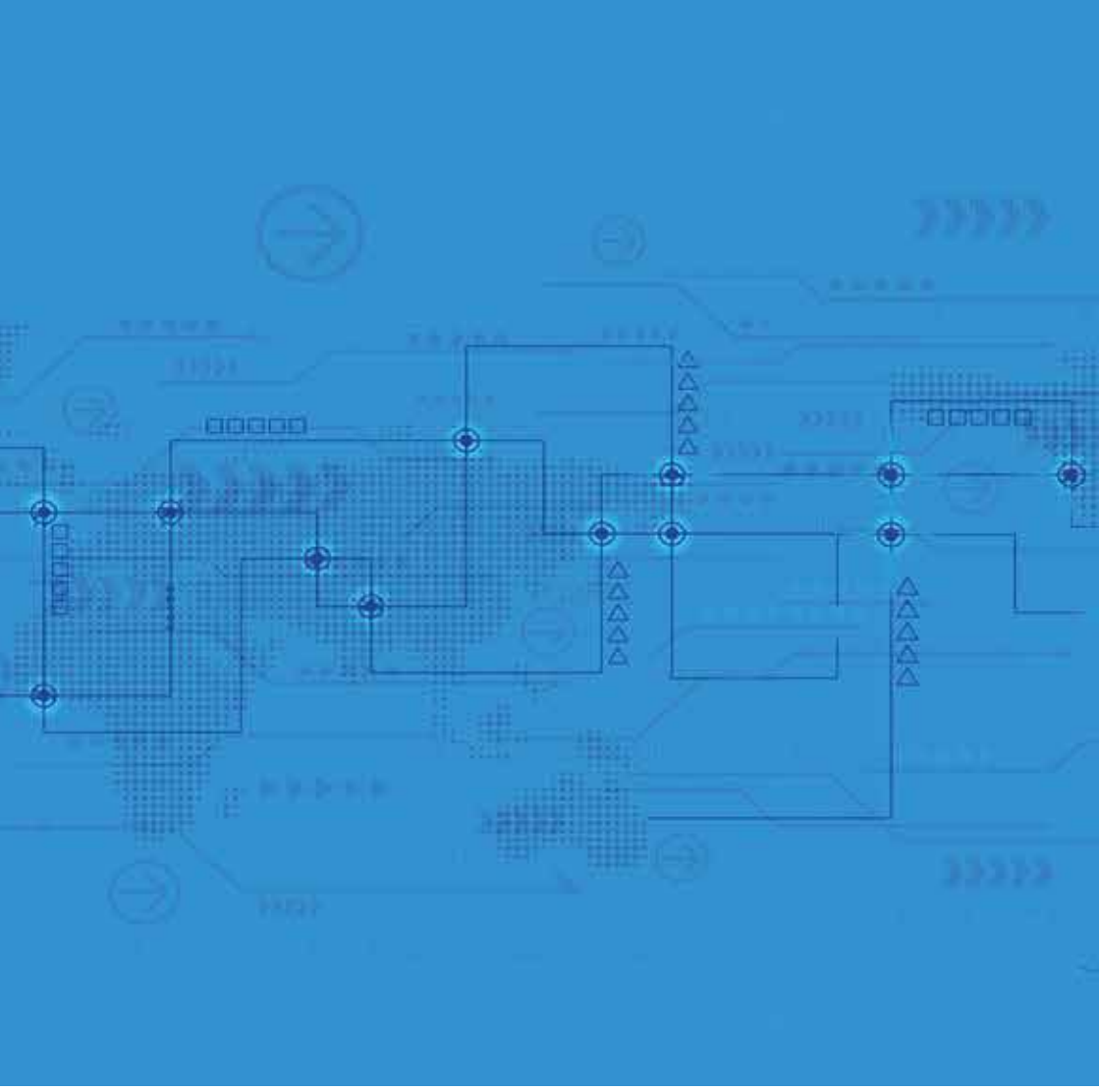

ISBN 978-83-66322-17-2 (wersja papierowa)
ISBN 978-83-66322-18-9 (wersja elektroniczna)
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
ul. Piękna 20
00-549 Warszawa
tel. (+48) 22 262 50 00
fax (+48) 22 262 51 11
knf@knf.gov.pl
www.knf.gov.pl